

Št. 172

**OKTOBER
2020**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Jasmina Memič, Špela Blatnik, Diego Menendes, Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Peter Kuntarič - Kunta, Tarja Zupančič Danko, Gašper Sojč, Rade Nikolič, Fedja Kovič, Janne Karlsson, Miloš Dragojevič

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: #dežvobraz

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

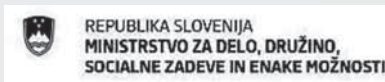
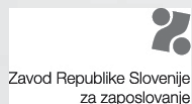
SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

Foto: osebni arhiv

KDO SE BOJI NOROSTI?

Zadnje čase veliko plujem po prostranem morju duševnih motenj, ki preplavljajo globalno družbo. Prebiram si, kaj se pod določenimi motnjami skriva, kako se zdravijo, kakšni so stranski učinki zdravljenja in kako pogosto se motnja pojavlja v duetu s katero drugo. Priznam, da so me v raziskovanje pahnili predvsem zasebni razlogi. To je zelo pomemben poudarek, če želim izpostaviti, da sem se skušala stlačiti v čisto vsako kategorijo, tako kot v nabito poln predalnik na silo tlačimo še zadnji par nogavic. Ob koncu svoje raziskave sem se lahko diagnosticirala z vsaj štirimi različnimi motnjami, ki velikokrat nastopajo v različno kombiniranih parih. Torej je bila moja misija uspešno opravljena. Popredalčkala sem se, svojim stiskam sem naredila ime in zdaj lahko srečna odkorakam v svet s prepričanjem, da so moje duševne težave tako posebne, da imajo kar svoje ime. Hkrati pa lahko proslavljam dejstvo, da nisem edina, kar me občutka osamelosti do neke mere razbremeni.

Če nadalje reflektiram, kako preprosto sem se lahko stlačila v praktično vsako izmed duševnih motenj, ki sem jo raziskovala, lahko razumem, zakaj smo tekom študija »objektivno« diagnosticiranje nečesa tako subjektivnega venomer postavljali pod vprašaj. Več kot očitno je povsem preprosto zbanalizirati človeško psiho na par simptomov in jo (z zdravili) ukalupiti v nekaj, kar je razumu bližje. Splošno znano je, da je depresija bolezen postmoderne družbe in da postaja zelo normaliziran pojav. Slednje je sicer skrb zbuja, saj pojava duševnih bolezni ne preprečuje oziroma zmanjšuje. Zakaj torej še vedno v odgovor dobivam privzdignjene obrvi, ko nekemu zaupam, da kot odrasel človek ne morem v posteljo z ugasnjeno lučjo, saj se bojim, da me bo za noge izpod postelje zgrabila temna pošast?

Še nedolgo tega je, ko sem vsak tak kočljiv pogled varno pospravila v svojo škatlo antikomplimentov, ki je v vsej svoji veličini nadvladovala moj um. Bila sem sveto prepričana, da je z mano nekaj zares hudo narobe in da se moram ustrezno kaznovati za to, da sem čudaška. Zadnje čase sem v odgovor začela posnemati privzdignjene obrvi. Čedalje bolj se nagibam tudi k temu, da mi je lastna norost moteča, saj sem v tovrstno prepričanje socializirana. Navsezadnje obstaja generalizirana anksiozna motnja, ki predpostavlja, da je biti tesnoben moteno. Nočem biti več jaz tista, ki samo sebe tlači in odriva na rob, ker se sooča s svojimi demoni. Naj za spremembo drugi same sebe izprašajo o tem, zakaj se jim moja duševnost zdi motena ali bolje rečeno moteča.

Kaj je pravzaprav tisto, kar je ljudem ob pogledu na norost tako strašljivo? Je to zares norost drugega ali njihov odsev v ogledalu?

Maša Piskule

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 4 **SLIŠANJE GLASOV**
- 5 **SVOJEGLAVI ĐONI**
- 7 **ZGODOVINSKA RUBRIKA**
- 8 **TEREZA VUK: SO KARDASHIANKE UMETNICE?**
- 9 **DOSTOJNI IN NEDOSTOJNI**
- 11 **CESTNA FILOZOFIJA**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 13 **ANEKTODE IZ PRODAJE**
- 14 **DOGODKI**
- 15 **MARIBORSKA STRAN**
- 17 **SARIN DNEVNIK**
- 19 **OBRAZI BREZDOMSTVA: MOJCA**
- 20 **GOSTUJOČI KOLUMNIST**
- 22 **KRALJEVI RECENZOR**
- 25 **IZZA REŠETK**
- 26 **RAZVEDRILLO**
- 27 **MILOŠEV FOTO KOTIČEK**
- 29 **OGLASNA DESKA**
- 30 **NAGRADNA KRIŽANKA**

SHAKESPEARSKA DRAMA

Če bi nekateri pred vsem tem koronskim sranjem vložili 20 odstotkov časa in energije, ki ju zdaj porabljajo v borbi proti maskam in za kvazisvobodo, v neke konstruktivne stvari, kot denimo pomoč starejšim, usmerjanje mladih, širjenje znanja in pomembnih informacij za bodoče generacije, ozaveščanje o problematiki v moji in tvoji ulici, vasi, mestu, varovanje najšibkejših, iskanje boljših opcij za deprivilegirane itd., bi res imeli ful boljši svet.

Tudi meni grejo maske in dvojni standardi okoli njih že prekleto na jetra, samo borci proti, ki delate iz tega cele študije in shakespeare drame, pa ste revolucionarji ravno toliko kot ta tekst. Nič več. Večina predkoronskih problemov obstaja tudi sedaj in bodo še naprej, če bodo maske naše glavno vodilo. Dajmo se malo razgledati in organizirati v svojem okolju in četrt te energije namenimo stvarjem, ki rabijo našo pozornost in ki so res sporne na dolgi rok. Maske so samo igla v seniku. One love.

Mišel Ristov - Amo Socialec

03
KRALJI
ULICE

NA ULICI JE DOVOLJ PROSTORA ZA VSE!

IVA TISA

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.

- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

KDO JE KITAJC?

To je vprašanje, ki mi ga v zadnjem letu ljudje, s katerimi se družim, pogosto postavijo. Lahko bi pojasnil s preprostim, da je to glas v glavi, kot je na pikniku podporne skupine društva Slišanje glasov šaljivo odgovorila ena od članic. A ker v »razviti« družbi take stvari še vedno predstavljajo tabu in so največkrat sprejete kot nekaj negativnega, bi bil pri večini Kitajc neupravičeno razumljen kot nekaj slabega, kar pa je povsem v nasprotju z njegovo resnično naravo. V smislu slišanja glasov, ko se glasovi manifestirajo fizično in jih dejansko slišiš, imam bolj malo izkušenj. To se mi je zgodilo namreč le enkrat v življenju, dva večera zapored. Sama dogodivščina si zasluži svoj članek, kajti nima veliko skupnega s Kitajcem. Že kot otrok sem veliko časa preživel sam s seboj, a nikoli mi ni bilo dolgčas in se nisem počutil osamljenega. Družbo so mi namreč vedno krajšali moja domišljija, razmišljanje in vedoželjnost. Vedno je

bilo prisotno še nekaj, kar je bilo v meni, a hkrati je bil občutek, kot da ta sila prihaja od zunaj. Ne gre za glas, bolj za občutke, ki me ženejo in pomagajo poiskati odgovore na težja vprašanja. Če si ga razlagam po Jungu in njemu sorodnimi psihološkimi učitelji, je Kitajc tista višja sila, naša podzavest in celo dostop do kolektivno nezavednega. Med najbolj splošno uveljavljenimi izrazi za ta »pojavnost« bi bil verjetno najprimernejši izraz duhovni vodnik. Sodeč po lastnem izkustvu je uskladitev s svojim notranjim vodnikom ključ do sreče. Svojemu sem ime Kitajc dal lansko leto, ko sem bral Konfucija in druge kitajske filozofe. Fantje so res razumeli nebo, kot ga razume moj duševni vodnik, zato sem ga poimenoval po tistih, ki so tako kot on razumeli življenje. Eden najboljših Kitajčevih nasvetov je: Za srečo ne čakaj, da posije sonce, ampak se nauči plesati v dežju. Žal pa živimo v družbi, kjer je svoboda

Fedja Kovič

duha zatirana. Sreča je dejansko označena za bolezen. Družbe, ki ima srečo za bolezen, ne morem označiti drugače kot bolne. Raje živim kot srečen družbeni odpadnik kot pa človek, ki se prilagodi družbenim normam in živi kot kaj?

Čuri

ZGODILO SE JE

Pred 2–3 leti sem slišal glas v zaporu Koper: »N., tukaj sem, sedim in te gledam na stopnicah. Imaš priložnost, da izkusiš nekaj, česar do sedaj nisi. Nekaj novega in lepega.« Zakaj se to dogaja meni? V čem je poanta? Sedaj sem na Dobu, ne vem, ali se mi je začelo mešati, kaj se dogaja? Kje je resnica? S kom se pogovarjam? Zakaj sem jaz tisti, okoli katerega krožijo vrane ali angeli? Že mora biti resna stvar, da se mi to dogaja od nekega momenta/dogodka dalje. Vse imajo dokumentirano. Zakaj jih jaz slišim, drugi pa ne? Ali sem še sposoben normalno živeti? Kakšna je moja prihodnost in kdo so v resnici ti ljudje, ki mi pravijo, da se je treba čim več pogovarjati z njimi? In so tako vztrajni. Koliko časa bo to trajalo? Je to zavajanje ali resnica? Ali imam res vsadek v telesu, po katerem komunicirajo in poslušajo moje besede? Zakaj samo mene snemajo in zakaj ravno jaz? Od kje informacije? Potrebno je mnogo truda in časa za take stvari. Zadeva je smrtno resna. Ne verjamem več nikomur, ker sem bil tolikokrat nategnjen in raztegnjen. Vsaka beseda, ki sem jo izjavil od določenega časa naprej, se obrača in analizira. Kdo sem jaz? Ali je vredno tako živeti? Z glasovi v glavi. So to angeli ali hudiči? Skušnjava ali običajno podjebavanje? Njih glasove slišim, preklinjajo me, se delajo norca. Vse na daljavo, kot bi imel vgrajen telefon v glavi. In kamere me stalno nadzorujejo, tudi v tem trenutku. Pogrešam naravo, da se odmaknem od vsega skupaj. Ali mi bo uspelo, kar načrtujem, ali se moram sprijazniti z glasovi? Ne slišim ničesar dobrega in obetavnega, same kritike. Preizkušnja? Zakaj sem bil spraševan, ali sva z bivšo še v stikih? Zakaj čutim strah pred ljudmi, ki se »ukvarjajo« z menoj? Kdo mi hoče naprtiti stvari z erotično vsebino – zopet glasovi – ženski. Kdo me hoče onesposobiti ali spremeniti? Dolgo časa sem bil navaden revež, same pizdarije, tatvine,

kraje, a nisem nikomur hotel nič žalega. Kako iti naprej? Nazaj? Ostati na mestu ali se premakniti? To ni samo od mene odvisno! Droga je bila tista, ki mi je krojila usodo. Toliko vprašanj, pa nobenih pravih odgovorov. Same laži, ukane, fore, vse na daljavo brez uvida in oprijema. Samo zvok. Pravijo, da sem hudičev. Vcepiti mi hočejo občutek krivde, sramu, in me po tem izbrisati, ne pustiti, da pridem k sebi. Že to je dovolj, da vem, da nisem v njihovih očeh vreden življenja, svobode in lepih stvari. Meni so namenjeni železo, beton, kazni in psoske. Če bo šlo kaj po zlu, ker tako ni vredno živeti niti trenutka več, kot je potrebno, naj se prosim moj pepel raztrese med dvema križema pri molitveniku. Nekdo bo že vedel, kaj to pomeni. Le to željo imam, če res obstaja posmrtno življenje, da bom zopet skupaj z njima, ki sta me imela rada kot svojega otroka, iz katerih rok sem bil iztrgan in prisilno priveden v tuje mesto, polno sovražstva in tujih ljudi, za katere sem bil in bom ostal drek iz Bosne. Ker nimam kaj za razdeliti, naj se opravičim vsem, ki sem jim kaj zakrivil, iz duše in srca! Nimam vizije in pravih ciljev, prestar sem za drastične spremembe. Leta so odšla. Kam? Toliko vprašanj, pa samo zaničevanje. Bajne moraš biti močan. Še pazniki in ne vem več kdo kričijo name, vsi se vrtijo okoli mene, toliko glasov je. Posneti ali resnični? Saj ni važno. Življenje, kot je bilo do sedaj, ni življenje. Laži, kraje, prevare, droga, pivo. Ko sedaj gledam nazaj, je, kot da bi bil drug človek. Matere mi je žal. Ni mogla drugače narediti, saj vem. Omenil bom še stavek, ki ga ženska v moji glavi ponavlja: »Ti si meni uničil življenje, jaz ga bom pa tebi!« Kdo je v resnici kronana glava, ki me hoče na tleh?

R. N., Dob, 20. 4. 2020

redakcija za stereotipizacijo:

svoje glavi doni

to je doni. on misli s svojo glavo...

a veš kaj najraj jijo ovce?

rijava ledrca

hostjo!

doni živi s svojo mamo. doni ne zaupa medicinski stroki.

janko! pejt mi po zdravila u lekarno, prosim!

ni šans, ne bom dal gor maske!!! itak so pa korporacije šit! mi bo adis jutro u bife neki naravnega zate prnesu!

doni nima mature, je pa zato s svojimi modrostmi oboževan s strani zblojenih najstnic.

šola pa službe so za une, k ne znajo razmišlat s svojo glavo, bejbi!

to bi povedala mojemu fotru, če bi me poslušu...

prerez donijeve glave:

BLEF

RAVNODUŠEN POGLED
BREZ IZRAZOV IN OBČUTKOV,
KO BROŽAM PO BLATU ŽIVLJENJA.
UMAZAN IN SMRDLJIV
IGRAŠ IGRO ASOCIACIJ
IN VERJAMEŠ, DA ZMAGUJEŠ,
DA TE NIHČE NE BO SPREGLEDAL,
HLADNOKRVEN BLEFER.
IGRAVA POKER ALI ŠAH,
VSEENO, KDO BO ZMAGOVALEC,
TI SI ČIST, JAZ RAZCAPAN IN UMAZAN,
SMRDLJIVEC IN BLEFER.
NA PLEČIH UMIRAJOČIH IN TRPEČIH
BOVA KONČALA IGRO ŽIVLJENJA
V ISTI ŠKATLI Z IGRAČAMI,
KJER BLEF NI POMEMBEN.

MMF

Ljubezen
piši z veliko
dvome
z malo
občutke sreče
razlij v slike
in jih uokviri
za čase
ko jih vsakdan
prekrije
s prahom.

Tom Veber

UNIVERZA ŽIVLJENJA

Hodim po horizontali.
Z manjšimi odstopanji.
Zavijem levo in desno,
pa malo navzgor in navzdol,
včasih pa kar diagonalno.

Raziskujem poligon normalnosti.
Skrivnostno neznan je.
Miren in rahlo dolgočasen,
a udoben in privlačen,
raznobarven in širok.

Včasih me zamika,
da bi stopil iz cone udobja,
da bi spet poletel,
prebil horizontalo,
švignil naravnost navzgor
nad sive oblake,
da bi se spet dotaknil sonca.

A ne danes.

Ker se počutim sedem od deset.
In to je dobro.
Desetke so za mojstre,
jaz pa sem povprečen študent
na univerzi življenja,
in dokler ne naredim vseh izpitov,
ne morem do diplome.

Jaka Tomc

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 17. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

V senci pandemije covid-19 je mimogrede minila obletnica nastanka našega časopisa. Kar 15 let že izhaja, ne glede na to, da imamo včasih bodisi kadrovske bodisi finančne težave. Živimo v času, ko so maske obvezne v zaprtih javnih prostorih, neupoštevane tega ukrepa se kaznuje, kazni pa so kar visoke. Ko smo leta 2005 obiskali Gradec, ogledat smo si šli prireditve, ki je nastala ob deseti obletnici njihovega cestnega časopisa Megaphone, sem prvič videl neko gospo, ki je nosila masko. Kakor jaz so se tudi drugi, ki so bili poleg, spraševali, kaj je narobe s to gospo, da nosi masko. Šel sem do nje in jo vprašal, zakaj jo nosi, pa mi je vljudno dejala, da zaradi megle in slabega zraka. Niti v sanjah si nikoli ne bi mislil, da bomo morali nekoč maske nositi vsi. Čas hitro teče. V letu 2020, po petnajstih letih izhajanja Kraljev, razmere v svetu in doma ne dovoljujejo množičnih dogodkov, toda za slavnostne trenutke bo še prišel čas, ko se pandemija poleže. Upam, da bomo prihodnje leto proslavili obletnico časopisa, predvsem pa si želim, da bi bilo tega cirkusa okoli covid-19 čim prej konec.

Vaš kronist (ne kronik) Gregor B. Hann

Ekскурzija v Graz, september 2005

Foto: Alenka Lamovšek

MHM

Mhm, je zamrmral, ko ga je vprašala, če bo naribal parmezan. Pa ga ni naribal. Še naprej je pobijal zombije na svojem telefonu.

Mhm, je zamrmral, ko ga je vprašala, če bo jedel kosilo z njo. Sedel je za mizo in še naprej gledal le v svoj telefon ter pobijal zombije.

Mhm, je zamrmral, ko ga je vprašala, če bi lahko zložil posodo v pomivalni stroj. Pa ni zložil, ampak je pobijal zombije na telefonu.

Mhm, je zamrmral, ko mu je rekla lahko noč. V postelji je ležal poleg nje in pobijal zombije na svojem telefonu.

Mhm, je zamrmral, ko ga je naslednji dan vprašala, če bi lahko odnesel smeti. Pa jih ni, ampak je še naprej pobijal zombije. Zdaj je uspel rešiti že stopnjo, ko so zombiji v megli.

Mhm, je zamrmral, ko ga je vprašala, če bi lahko on pobral otroka v vrtcu, saj mora ona ostati dlje v službi. Pa ni šel ponj, ker je pobijal zombije. Klicali so jo iz vrtca in je morala hitro zaključiti sestanek z najpomembnejšim kupcem njihovega podjetja in iti v vrtec. On je medtem doma pobijal zombije.

Mhm, je zamrmral, ko ga je vprašala, če se bo obnašal bolj odgovorno, bolj odraslo. In še naprej pobijal zombije na svojem telefonu. Bil je na zelo zahtevni stopnji, kjer so zombiji na strehi in med njimi tudi velikanski zombi robot.

Mhm, je zamrmral, ko ga je vprašala, če jo ljubi. In razbijal zombije, ki so imeli na glavi kovinska vedra.

Mhm, je zamrmral, ko mu je rekla, da tako ne more več živeti. Njemu so ravno takrat zombiji pojedli možgane in je moral še enkrat začeti s to stopnjo.

Mhm, je zamrmral, ko mu je rekla, da bo šla in otroka vzela s sabo. Boril se je z vodnimi zombiji, ki so skakali kot delfini, in se je moral zelo zbrati.

Mhm, je zamrmral, ko mu je rekla, da misli resno. Ravno takrat so mu zombiji spet pojedli možgane in je moral še enkrat začeti s stopnjo, kjer imajo zombiji lestve in plezajo čez ovire.

Mhm, je zamrmral, ko mu je rekla, da se bo ločila. Boril se je z zombiji, ki so prihajali iz grobov tik ob njegovi hiši.

Mhm, je zamrmral sodniku, ko ga je vprašal, če se strinja z ločitvijo. Pri tem ni umaknil pogleda s telefona.

Nekaj dni je preživel na klopici v Argentinskem parku, pokrit s časopisnim papirjem in gledal nebo. Zmanjkalo mu je elektrike v telefonu. Potem je pozvonil v svojem bivšem stanovanju in prosil bivšo ženo, če lahko pride nazaj. Nekaj časa sta se molče gledala, potem ga je spustila naprej.

Ni več igral igrice na telefonu. Z otrokom sta gradila stolpe iz kock in brala knjige s slikami ljubkih živalic.

Mhm, je zamrmrala, ko jo je vprašal, če bo naribala parmezan. Pa ga ni naribala. Reševala je samoroga iz labirinta na svojem telefonu.

Parmezan

Tereza Vuk:

SO KARDASHIANKE UMETNICE?

Berem naokoli po naših vrlih medijih, ki jim gre itak vse zaupat, da je mel nek ruski umetnik svoj performans pred državnim zborom. Sem mislila, da je najmanj kakšen Mihail Barišnikov uletel mal v Ljubljano, odplesat ene dve kitici, v tistih svojih baletnih čevljicah, pa v čist oprijetih pajkicah. Baletniki majo res take pajkice, da maš kdaj feeling, da vse mamice navalijo na balet sam zato, da pol z balkona v dvorani z unimi mejnimi daljnogledi čekirajo, ker ma večjega. Ampak nisem uspela videt, kakšnega ma Mihail, vidla sem sam to, da je en lačen Rus uletu in pojedel živega netopirja. Sem že mislila, da je Ozzy Osbourne pred svojo tečno ženo spizdil v Rusijo in zamenjal državljanstvo. In zdej mal šeta kle okoli pred DZ in papa netopirje. Sam ni bil Ozzy, bil je pač kr tam en umetnik.

A glih na naše slovenske netopirčke se je treba spravljat? Kaj ti mora resno v glavi dogajat, da greš žival tkole mučit? In kaj ti mora šele po buči brnet, da temu rečeš umetnost? In kaj šele dogaja drugim po piskru, k takim aplavdirajo? Performans my ass. Navadna bolanija in iskanje pozornosti. Pač, ne da se mi prijavljat na kakšen reality show, bom pa tko najdu svojih pet minut slave. Al pa jaz ne razumem umetnosti. Neka umetnica pri nas je dobila Prešernovo nagrado, ker je dojila psa. Viš ti to. Jaz budala pišem knjige, namest da bi sam sosedki rekla, če mi posod njihovga šnavcerja, mu dam mal sise pred gobček, in evo ti ga na, nagrada. Res, za naslednjo knjigo bom sam svoj drek pomazala po vseh straneh in kle mate. Bodte veseli, da lahk plačujete za moj drek. Kakšne črke, besede ali stavki. Koga tist še briga. Po možnosti bi še nagrade padale, ker vau, tega pa res ne zna vsak. Na koncu bi mi še spomenik postavili: »In ni je bilo v Sloveniji take umetnice.« Kr Dunajsko cesto bi preimenovali v Vukovo cesto. Sam kaj, ko sem jaz old school, pa sem mislila, da so umetniki slikarji, kiparji, pisatelji in tko naprej. A je Cicciolina umetnica, ker je fukala konja, al je navadna pornesa? Posilila v bistvu, ker dvomim, da je bil konj za. Je mučila žival al je bil to performans, ki mu je treba ploskat? Sam še Kardashianke, da se dajo za umetnice, pa zmaga. Ali, kot je rekla ena: »Narest tak denar, k so ga one z mešanjem megle, to je umetnost.« In glih zato folk ne mara preveč umetnikov. Na žalost padejo pol vsi v isti koš. Ker po komentarjih, so sam take. »Prekleta golazen kulturniška! Nič ne delajo. In jaz nej keširam ta njihov hobi? Bom ja, malo morgen, pejte delat!« In seveda pol vidijo celo sceno tko, kokr da jim država daje ves keš, še unga za respiratorje in maske, umetniki se pa sam po jalcih praskajo cele dneve in sam ležijo doma. Ne vem no. Jaz se nimam niti za kulturnico niti umetnico, čeprav mam dve knjigi. Sam, če vi mislite, da jih je tok lahko napisat, se usedte, pa jih napišete. Ni to sam pojest enga pajka. Ali si sposojat psa od sosedu. Zadnjič je nekdo nekje omenil, da umetnost itak ni umetnost, dokler se prodaja. Se pravi, jaz nej talam knjige zastonj? Jebeš sedenje ob kompu, ideje, stavke metat, jebeš vse to. Pa kaj bi vi radi, da še jaz začnem malcat netopirčke zaradi lakote? In pol maš še pametnjakoviče, da oni bi napisali take tekste s prve, sam se jim ne da. Ma, kako da ne. Pizda sem kreten, ker sem jutri joint skadila in zdej se mi nč ne da, ampak če me ne bi zjebal joint, bi bla pa jaz zdej že na kolesu in bi še Rogliča prehitela na Tour de Franceu. In bog ne dej, da date Rogliču kakšen keš! Nej on to kr lepo zastonj tam drka mišice na kolesu, važn, da smo mi Slovenci ponosni. Aja, sam on gara, ne pa sedi vzad za kompom na tipkovnici. Pa vse ta najbolj znane slike so se kr same naslikale pa vsi kipi so se kr

Rade Nikolič

sami izklesali. In če ljudje že tko vidijo vse to, logično, da se pol držijo za glavo, ko vidijo jest žive živali, in se sprašujejo: »A to je umetnost? Ma jebem vam vsem majku, marš na njive!« Ne, men tist ni umetnost. Ampak v današnjem zblojenem svetu vsak kupi vse. Enkrat je Picasso rekel neki v tem stilu: »Če bi pljunil na tla, bi pobrali moj pljunek in ga dali v okvir.« In folk bi še plačeval mastno za tist pljunek, ipak je Picassov. Vprašanje sam, ker bi bil bolj masten, pljunek al ček? In bi mela tist na steni in bi kdo prišel na obisk, buljil par minut v tist okvir in rekel: »Kaj sta mela s tipom tako žurko, da mu je špricnilo do ne vem kam in je blo treba prov v okvir dat?« »Nimaš ti pojma o umetnosti. To je Picasso, k me je dobr koštal.«

Najboljš, da si kr enga performerja kupim, pa si ga dam na nočno omarco. Bova skup umetnost zganjala. In ne, ne mislim na vibrator. Da bi si jih res sposodla od vseh frendic, si jih opašem okoli pasu, zatežim sosedu za psa in greva tko po okolišu. Pa vsem rečeva, da je performans. Klele iz Savelj kmetje bi me z vilami lovili naokoli, ne pa performans umetniški z vibratorji pa psom, k ma brke. Šnavcer pa to. Tanka je linija med norcem in genijem. In široka je linija med »umetnikom« in umetnikom. In pol folk vse pobluzi in smo vsi najebali. Ali so. Za kar koli se že ma kdo. Men večkrat kdo reče, ej ti, umetnica, ampak po mojem to sam zato, ker sem skoz broke in pijem glih tok, kokr je Prešeren.

Je bil Prešeren umetnik? Al je sam pijane pesmice nabijal? Je kuhar umetnik? Je grafitar umetnik? Je tetovator umetnik? Kot vedno, nč več ne štekam, leta 2020 pa še manj. Še Kardashianke so dojele, da je letos leto, k je bolj, da spokajo une svoje napihnjene riti tja nekam v pozabo in zaključijo svoj šov po vseh teh letih. Letos gre vse narobe, majke mi. Aja, in ta Rus, s kerim sem začela. Umetnik. Med letoma 2016 in 2019 se je umaknil iz družbe in živel samo od povoženih živali, ki jih je našel ob cestah na jugu Francije. O tem obdobju je režiser Ian Henry posnel dokumentarni film *Autonomous*, ki bo premierno predvajan konec letošnjega leta.

Me zanima, če je tud posnel, kako je drug dan sral. Da vidimo ubogega netopirčka, kako je končal. Umetnost, nimaš kej.

DOSTOJNI IN NEDOSTOJNI

Še dober mesec nazaj sem bil med največjimi zagovorniki ukrepov zaradi pandemije novega koronavirusa. Verjel sem, da je virus bolj nevaren, kot misli večina ljudi, saj sem kronični bolnik in spadam v rizično skupino. Z ukrepi sem se strinjal tudi zato, ker sem imel zaradi njih več osebnega miru. Že pred korono sem bil večkrat na udaru policije (očitno zgledam čuden), kar se je dogajalo po razglasitvi konca epidemije, je pa nagnusno in preveč tudi zame. V enem mesecu sem bil legitimiran osemkrat, a le enkrat sta imela policista utemeljen razlog. In omenjena policista sta bila od vseh najbolj korektna, spoštljiva in profesionalna. Žal pa je med policisti tudi veliko takih, ki svoj poklic in položaj izkoriščajo za izzivljanje nad ljudmi in zdravljenje lastnih frustracij. Ko sem poležaval v senci na plaži in se hladil ob limonadi, me je poklicala prijateljica in mi v telefonskem pogovoru povedala, kakšno sranje se odvija v Srbiji. Osebnost sem proti protestom že od samega začetka in proti njim sem še vedno, saj nasilje ne prinaša drugega kot nasilje. Ob gledanju posnetkov pa nisem mogel zadrževati solza. Videl sem, kako je med tekom vsak drugi policist brcnil nezvestnega človeka v glavo. Če se ne bo kmalu kaj premaknilo v pravo smer, pričakujem podobne prizore tudi v Ljubljani. A naj se vrnem na legitimiranje in podam svoja opažanja. Policisti naj bi imeli utemeljen razlog za legitimacijo. Pri zadnji sem sedel na javnem kraju, priklopljen na wi-fi in se kratkočasil z YouTubom. Bil sem tako zatopljen sam

v svoje misli, da organov pregona niti opazil nisem. Pa se mi z enega metra na ves glas zadere policistka: »Dober dan.« In zagledam dve policistki in policista. Dam jim potni list in gledam posnetek naprej ter čakam, da me popišejo. Tega sem že vajen, tako da nisem nič reagiral na njihovo prisotnost. Pa se začne. Prvo me policistka obvesti, da me je nekdo prijavil, saj naj bi narobe prečkal cesto in s tem ogrožal druge. To naj bi se zgodilo ob osmih zjutraj, jaz pa stanovanja nisem zapustil pred poldnevom. Zatem me začne policist spraševati, »kako se bomo zmenili«, saj naj bi dobili več prijav zaradi mene in mojega stila oblačenja (ena hlačnica dolga in ena kratka odrezana). Sprva sem jim še nekako verjel, saj so lansko leto policisti na Kongresnem trgu skorajda streljali name, ker je nekdo prijavil, da en čuden model naokoli hodi z nožem (bolj za mazanje paštete kot za rezanje salame). A kmalu po zbadljivkah in zasmehovanju vseh treh sem ugotovil, da gre le za izzivanje in nadlegovanje. Dr. Viktor Frankl je ljudi razdelil na dve rasi. Dostojno in nedostojno. S tako razdelitvijo se popolnoma strinjam. Ti dve rasi se nahajata v vseh sferah človeške družbe – z eno izjemo. Enako je tudi v policijskih vrstah. Prijatelj jih je razdelil na človeka-policista, ki korektno opravlja svojo službo, in na policista-človeka, ki pa v resnici ni človek in svoj položaj izrablja kot orodje za nadlegovanje ljudi in še kaj hujšega. Trenutno stanje po svetu je katastrofalno in nujni so ukrepi, ki bi stvari postavili na pravo mesto.

Prvi korak je nadaljevanje mirnih demonstracij s konkretnimi predlogi za spremembe. Ključ, da se nekaj premakne s točke nič, pa vidim prav v policijskih vrstah, kjer pa je na srečo po mojih izkušnjah veliko več pripadnikov rase dostojnih kot nedostojnih. In na te apeliram, da med mirnimi demonstracijami podprejo dostojne ljudi in snamejo čelade, povesejo ščite in ne ovirajo miroljubnih protestov. Seveda se tudi med protestniki nahajajo pripadniki rase nedostojnih in možnost neredov ni izključena. V tem primeru naj si policisti nadenejo čelade, dvignejo ščite in opravijo svoje delo varovanja reda in miru. Njihovo delo pač nista oviranje legitimnih mirnih demonstracij in nepotrebno brutalno pretepanje protestnikov.

Na koncu pridemo do izjeme, kjer se nahaja izključno ena rasa ljudi. To je politika. Potrebujemo korenito spremembo na vseh polih. Zgolj menjava obrazov je *scanje v veter*. Repriza zaključka Orwellove Živalske farme, ko prašiči po koncu živalske revolucije postanejo kot ljudje, ki so jih izgnali. Živali zgroženo opazijo, da so si ljudje in prašiči tako po obnašanju kot tudi po videzu postali praktično enaki. V trenutnem sistemu pripadniki rase dostojnih težko obstanejo. Sistem deluje tako, da v njem lahko prosperirajo le pripadniki rase nedostojnih.

Čuri

P. S.

KAR JE PREVEČ, JE PREVEČ

To je eden od dveh člankov, ki naj bi bil objavljen že v prejšnji številki, a se to ni zgodilo, saj sem bil, kot je odločila tudi komisija sodišča, ki me je spustilo na prostost, brez razloga hospitaliziran v PB Polje in mi je bila onemogočena udeležba na uredniškem sestanku. Po vrnitvi iz Hrvaške v Slovenijo zgroženo ugotavljam, da se vzpostavitev policijske države z ustrahovanjem in represijo v Sloveniji še stopnjuje. Zopet sem sedel na javnem kraju in s prijateljem sva si ogledovala stare športne posnetke in prebijala dolgo vroče petkovo popoldne. Kar naenkrat pa sva se znašla obkoljena s petnajstimi do zob oboroženimi policisti. Razlog za tokratno legitimacijo, nadlegovanje in izzivanje je bil preprost: »Ker te še ne poznam.«

Foto: Žigažaga

JAZ II.

Iščem duše, ki me razumejo, zapletem se z njimi, edino tam mi je dobro. Med kralji ulice, džankiji, metadonci, tistimi na horsu, tistimi v krizi, pretepenimi, propadlimi, meni je tam okej.

Gleda v poletno nebo, posuto z zvezdami. Srebrni mesec jo nagovori. Pogumno naprej ... Nadaljuj! Poznajo te ... Odgrni se, naj ti ne bo nerodno. Pogumni spregovorijo, boječi molčijo. Otroka me nemo gledata. Sin spregovori, šest let ima. Nadobudni deček. Deklica je mila, pogleduje k mami pa k atetu. Zakaj mama nič ne je? Zakaj gremo domov? Ste rekli, da bomo cel teden tukaj. Mož pakira, se trudi, meče v kovčke vse, kar pride pod roko. Težko je. Mož ima zdaj dvojčka in še tretjega otroka. To sem jaz.

Še manj kot otrok sem. Vsa boječa se tresem na trajektu. Vroče je, a mene zebe. Po enem tednu, ko ne zatisnem očesa niti pol ure, se mi meša. Strahovi me napadajo; napada me krivda. Otroka sta na trajektu pridna in pazljiva, a jaz mislim, da bosta padla v penete morje, ki ostaja za trajektom. Umrta bosta in jaz bom kriva. Kriva bom za vse, kriva, ker sem bolna. Huda depresivna epizoda mi meša razum. Potovanje z Raba je moja pot domov, tresem se, jočem brez solz.

Kam naprej?

Ne poznam nikogar, vsa ta leta sem odklanjala besedo psihiatrija in, priznam, bolniki so mi šli na živce. V njih sem videla sebe. Gremo v tovarno norcev. Polje. Nočemo Idrije, nazadnje so me v Polju pozdravili. Dela slavni psihiater. Pomagajte, prosim. Ne spomni se me, ne pozna moje zgodbe ... Kako to, saj je rekel, da sem njegov primer dobre ozdravitve. Nič. Psihiatrični mlin se dostikrat ne spomni ali noče spomniti pacientov št. 001, 002, 003 ... Pravi mi, nocoj pa boste spali, dobro smo napisali. Uspavalo po potrebi. Zahvalim se. Ko me zadenejo, se samo še plazim. Ne hodim. Mladi, zdaj žal že pokojni, psihiater reče, to ni za vas. Preveč terapije imate. To bomo eksali. V redu boste. Poboža mojo ranjeno dušo. Moje telo ni vajeno tablet, koktajlov iz antipsihotikov, antidepressivov, stabilizatorjev, uspaval in pomirjeval. Postanem džanki. Barve postajajo noro bleščeče, razdalje niso jasne, orientacije v času in prostoru ni ... Razvalina. Vegetiram. Samo spomin dela in vse se nalaga na trdi disk.

V Polju je zame grozno, blazno! Ponoči sprejemi, postavijo pregrade iz platna, zjutraj so s tabo v sobi novi sotrpini. Ožgani, polomljeni ... Soditi so si hoteli, pa ni uspelo. V Polju nikoli ni miru. Bolj je podobno kazenskemu oddelku kot bolnišničnemu.

Piše se leto 2004.

Zjutraj se tuširamo. Iz tušev teče voda po hodniku. Jezijo se na nas, da vedno vse polijemo. Žalijo me, da se ne znam tuširati. Socialna delavka, ki se ne zna tuširati.

Znam, a ne zmorem. Shujšala sem do kosti, pa spregledajo, da nič ne jem. Nimam moči za nič. Prihajajo domači. Otroka hočeta v naročje, pa ju ne morem dvigniti. Obračata pogled levo in desno. Čekirata. Ljudje drsajo po hodniku, slinje se nam cedijo od stranskih učinkov zdravil. Megli se nam pogled, ziblremo se, nekaterim ženam iz prsi teče mleko. Da, prav ste prebrali. Nekateri moški pacienti pravijo, da so izgubili moškost. Pacientke se usedejo na tla ali pa nage tavajo po hodniku. Otroka samo gledata.

Ne gre več.

Misel na smrt postaja moja odrešitev. Na delavnici psihodrame nekaj odglumim in izsilim, da grem za vikend domov. Sklenem,

Tarja Zupančič Danko

da v Polje ne grem več. Uležem se k enemu od otrok in preverjam, če že spi. Pod vplivom antipsihotikov sem, v hudi depresivni epizodi. Imam dva bisera in moža, lepo hišo, dva avta, službo ... ničvredno ... nikoli ne bom zlezla ven. Umrem, lažje jim bo brez mene. Skočim s podstrešja, hiša ima dve nadstropji, spodaj beton. Gravitacija tokrat čudno računa. Padem v posteljo iz bršljana. Bršljan prekriva klet. Za hip sem nezavestna. Rešilec tuli. UKC, urgencia. V redu je, samo izpahnjena rama, nazaj v bolnico v Y. Težko se je rešiti norišnice. V njej so pacienti, zdravniki, igralci, otroci znanih pevcev ... vsi same nule. V vrsto za zdravlila ... ovce ... kje imate kozarček od zjutraj, da kanemo Risperdal. Strl se mi je v bolniški halji, ko sem počivala. Drugič pa bolj pazite. Gremo v bolnišnični fitnes. Pod prevelikimi pižamami smo brez spodnjih hlač. Ne smemo jih nositi. Kaj bodo norcem gate! Pa saj jih res ne rabim. Že mesec dni nisem kakala, da, mesec dni ... menstruacijo sem izgubila ... za lulanje se ne spomnim ... pijem ne nič. Ko si hočem naliti čaj iz termovke, nekdo pride in polije pipico ... Izginja vse živo. Ljudje so pod zdravili zmedeni. Ko pridejo obiski, vsi ležejo proti vratom, iščejo stik z ljudmi. Jaz ne, jaz sem siva miška in živim v svoji luknji. Zapišejo: 37-letna socialna delavka ... shizofrenija. Lepo, še dobro, da ne vem, kaj bluzijo ... Ponovno rečem, da sem dobro, pa sem slabo. Lažem po dolgem in počez. Vprašajo: a mislite na samomor? Ne, ne mislim, ker jaz ne mislim na nič. Niti na svoja dva bisera ... Jaz samo vegetiram. Moja duša ječi, kri kaplja iz nje, direktno na tla ... pa je ne vidijo, zato je ne obrišejo. Stopijo nanjo in jo razmažejo po bolnišničnih hodnikih. Vrhunski strokovnjaki me odpustijo bolj bolno kot ob prihodu, zafiksano kot džanki. Samo ven iz Y in nikoli več tja ...

Nataša Štemberger

Cestna filozofija:

C7-ZGODBE

Kakšen film?

Gremo malo nazaj. Pariz, kino, film, atentat. Po atentatu na Hiplerja so ga zamenjali z najuspešnejšim igralcem na svetu – Čarlijem –, ki ga je dobro igral in dobro zaslužil. Ko so ugotovili, da je oseba 1 v resnici oseba 2, je moral Čarli posneti film Veliki diktator, zato da bi drugi mislili, da Čarli še naprej snema neme filme, čeprav je ves svoj čas porabil v nemškem generalštabu, kjer je moral oponašati Hiplerja. Generalštab je vedel, da Hiplerja ni več, ampak vsi drugi so bili tako nafileani z nemško superpropagando, da so verjeli, da jih njihov vodja ščiti pred izgubo. Za vse, kar je njegova čreda ovc storila v nadaljevanju, so si krivi sami, saj mrtev človek ne more biti kriv ničesar. To je prvo poglavje.

Drugo je tisto, v katero ne verjame nihče. To je, da se človek reinkarnira, in tako je tudi bilo. Hiplija so iskali po reinkarnaciji, in ko so ga našli, je slovenska UDBA ubila njegove starše, otroka, ki je bil star štiri mesece, pa niso mogli. Otroka je vzela hči komandanta Mlinarja, ki je bil komandant slovenske vojske še pred komandantom Stanetom. Mlinarjeva hči se je poročila s človekom, ki je bil pol Nemec, vendar je vedel, kdo otrok je. Sina so ostanki nemške buržujske populacije testirali, če se česa spominja, on pa jih je vse zajeboval v glavo, saj je bil po novem slovenski komunist, ki je v osnovni šoli kot pionirček dobil komunistično izkaznico. Vzljubil je Slovenijo in njene običaje, na slovenskih tleh se je počutil odlično, saj je v njeni kulturi veliko avstro-ogrskega vpliva.

Šele kasneje se je začel zavedati, kdo je. Zahvaljen je mami in očetu, da sta ga posvojila, sedaj pa se bo spet dvignil, tokrat v imenu Slovenije. To je trenutna zgodba o argonu-19.

Sony

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

VELIKI VODJA

Odlično se je odzval na koronavirus, uredil bo z močvirjem SLO TV, kjer je slab program in nabijajo rdečo propagando. Sestel se je in delal dobro z ameriškim zunanjim ministrom, odvezl bo šintarjem licence in pod posebnimi pogoji legaliziral travco, ki se je razpasla kot kuga. Dobili jo bodo polnoletni in tisti, ki bodo imeli potrdilo od psihiatra, sem že pisal o tem. Sesul bo Janeze in Janeze, ki imajo doma majhne Micke. Seveda bo sodil tudi udbašem, ki so streljali ljudi in kradli otroke. Trpel je v komunističnem zaporu, mi pa po komunističnih psihuškah, kar je še huje. Vse zato, ker smo v garaži z bendom peli: »Partija in UDBA me dol držita, samo še pank me pokonc drži.«

PA NE OKOL GOVORT!

Črtomir Clonsky

ELEVTERIČEN

V oči me gledaš, v oči mi lažeš. Rečeš, da te boli glava, samo da imaš mir. Rečeš, da greš v gozd po borovnice, prineseš pa gobe. Rečeš, da greš v trgovino, pa prideš domov čist našgana. Nič ne rečeš, pa te tri tedne ni.

Dobr, da nimaš šefa, zato greš lahko na bolniško, kadar češ. Iz službe te nihče ne more vreči. Ni je čez svobodo. Tudi če ni za jest, samo da je svoboda. Zato vsi po malem hujšamo. To pomeni, da smo vedno bolj svobodni.

Ko bom jaz svoboden, bom imel verjetno obliko volka. To pa zato, ker me volkulja v živalskem vrtu tako lepo gleda, da mi njen mož kar zobe kaže.

Kavica

CVETKE OD TOD IN TAM ŽIVALSKI VRT

Kaj se nam dogaja? Samo malo organizacije in dobre volje je bilo potrebno, da smo odšli v živalski vrt. Lep in popoln dan v družbi živali. »To so največji učitelji življenja,« se še spomnim besed don Pierina.

Resno. Če bi jih malo bolj podrobno pogledali, bi videli, kako so organizirane in kako si prilagodijo prostor in čas. Marsikaj bi se lahko naučili od njih. In zakaj smo šli mi tja? Da smo si spočili dušo. V živalskem vrtu je bilo sicer veliko otrok s starši, pa se tu postavlja vprašanje, če so starši pripeljali otroke ali obratno. Ljudje, še posebej tisti v blokih in stolpnica, bi morali večkrat iti ven. V skupinah še bolje, saj bi se spoznavali in vedeli, s kom živijo v hiši. Ne pa tako kot v modernih časih, ko smo drug drugemu le mimobežnica.

Skratka, živalski vrt je bil lep izlet in komaj čakam, da se kaj podobnega ponovi. No, pa normalno je, da nismo šli vsi iz bloka v ZOO. Saj bi to potem delovalo, kot da je naš blok popolna ustanova v popolni blaginji. To pa seveda ni. Kot tudi živali niso vse v isti kletki, mar ne?!

Taubi

NEK CESTNIH AJ

ODVISNOST

Bil je čas, ko sem odvisno iskala nekoga, ki bi bil z menoj, samo bil. Sedaj se sprašujem, koliko ljudi nam je dragih, pa zakaj neki osebi, dokler je bila še tukaj med nami ali je še živa, nismo namenili tiste osnovne topline, ki bi ji lajšala preživetje? Hvala zraku, ki mi omogoča s polnimi pljuči zaživeti vedno novo in novo odvisnost in ščemenje življenjskega obstanka.

Iva Tisa

SKRBNİŠTVO IN INSTITUCIONALIZACIJA

Osebe s težavami v duševnem zdravju nemalokrat dobijo v podpis dokument, da se strinjajo z dodelitvijo skrbnika, in sicer največkrat pred odredbo institucionalizacije.

Skrbnike določajo pristojni centri za socialno delo. Nemalokrat so osebe s težavami v duševnem zdravju pod vplivom močnih zdravil. Lahko se določi stalni skrbnik ali pa skrbnik za vodenje financ. Na dan taka oseba prejme manjši znesek, druge finance vodi skrbnik iz ožje družine ali centra za socialno delo.

Če oseba s težavami v duševnem zdravju želi, da se skrbnik odpravi, mora v primeru stalnega skrbnika vložiti tožbo proti centru za socialno delo, če pa ima skrbnika za poseben primer, pa mora dati vlogo na pristojni center za socialno delo.

Če ima oseba s težavami v duševnem zdravju skrbnika, se ji nemalokrat zgodi, da pristane v stanovanjski skupnosti, kar je tudi oblika institucionalizacije, lahko pa pristane v socialnovarstvenem zavodu, kjer ji finance ureja socialna služba zavoda.

Robert Žerjav, Lesce

V SLOVO PRIJATELJU IN SODELAVCU

Unikat med unikati lahko rečemo. V družbi niši nikoli pokazal svoje žalosti. S svojo temperamentnostjo in nenarejeno prijaznostjo si marsikoga osvojil. Nihče ni vedel za vse rane v tvoji duši, z velikim veseljem si jemal vse, kar je bilo tebi všeč, kar ponuja življenje. Naj tvoj duh s sotrpini ostane na drugem svetu isti.

Sonata

POTEM

Sprašujem se, kaj se zgodi potem, ko te enkrat več ni. Se srečaš s tistimi, ki so odšli, ali ostajaš sam in od zgoraj gledaš na žive ljudi? Se kot duh sprehajaš med njimi, ko hodijo skozi tebe, da te zmrzi? Morda pa je prav tako, kot da te nikoli ni bilo.

Anea

VČASIH SMO BILI SLOVENCİ POD KRONO, SEDAJ SMO POD KORONO

Cel dan sem po internetu, po radiu, po televiziji in po časopisih bral, poslušal in gledal poročila o prisotnosti covida-19 in o številu okuženih doma in po svetu. Sicer v Ljubljani poznam mnogo ljudi, vendar za nikogar ne vem, da bi bil okužen.

Ko sem odšel spat, dolgo časa nisem zatisnil očesa, skrbelo me je namreč, da ne bi tudi sam zbolel, čeprav se strogo držim navodil naše nadvse priljubljene slovenske vlade in NIJZ-ja. Ko grem na LPP ali pa v trgovino, nosim masko. Ko sem končno zaspal, sem imel čudne sanje. Sanjalo se mi je, da sem šel v center mesta nekaj kupit, nato pa sem si v gostinskem lokalu privoščil še čaj. Že napis nad lokalom mi je dal vedeti, da je to posebno mesto. Imenoval se je Pri zdravih pljučih. Gostje so bili zelo neobičajni, pozornost pa sta mi pritegnili dve dami, ena je bila že kar priletna gospa, hodila je s palčko in je sedela blizu mene. Druga, zelo mlada dama, je bila vsa razigrana, kar poskakovala je od veselja in ponavljala: »Saj sem vedela, da bom zmagala.« Žilica mi ni dala miru, da ne bi vprašal: »Kdo pa ste vi, draga dama?« Dama odgovori: »Jaz sem gospa Koronavirus in zmagujem po celem svetu, starejša dama poleg mene pa je gospa Španska gripa.«

Oblil me je strah, nenadoma sem bil ves moker, pa mi gospa Koronavirus ponudi čaj. Hvaležno sem odklonil in jo jadorno popihal na postajališče LPP-ja, kjer sem izvedel, da avtobusi zaradi epidemije ne vozijo. Že sem hotel iti peš, ko sem ugotovil, da me tišči na stranišče. V tistem trenutku sem se zbudil in olajšan prišel do spoznanja, da so bile to le sanje. Ostanite zdravi!

Vaš Gregor B. Hann

MORSKA

Vsi so stali na moji strani, zato se je čoln prevrnil.

Sale #026

ANEKDOTE IZ PRODAJE

23. 7. 2020

Pred kratkim sem začel prodajati Kralje ulice pred Sparom. Od več ljudi sem slišal, kako prijazen fant sem, bil je res zanimiv dan. Najprej me je presenetil fant na rolki: »Ej, oprost, a maš Kralje?«

Seveda, sem odvrnil, v glavi pa razmišljal, da je njegovo vprašanje zvenelo, kot da bi iskal nekaj, kar bi mu popestrilo dan. Rekla sva besedo, dve. Povedal je, da je prve Kralje prebral pri prijateljici. Bili so mu všeč in tako je svoje prve kupil pri meni. Mladenič, hvala za nakup.

Druga zgodba, isti dan. Promet pred Sparom je še kar. Časopis poskušam ponuditi čim več ljudem, in tudi če ga ne kupijo, jim želim lep dan. Ponudim ga mladi mamici z luštnim dojenčkom, odgovori, da ga ne potrebuje ali da nima denarja, ne spomnim se točnih besed. Časopis ponujam naprej.

Mamica se čez čas vrne in mi pove, da me je opazovala, kako sem prijazen in kako nevzgojeni so nekateri ljudje, v roke mi stisne deset evrov, kar mi je polepšalo dan. Nisem ji pustil oditi brez izvoda. Izmenjala sva si še par besed, nato je ponjo prišla njena mati in sta odšli.

Mlada dama, #504 se ti zahvaljuje iz srca stokrat. Veliko lepega tebi in tvojemu škratku.

Stripi, naj ti bo rahla zemlja!

Lep pozdrav #504

GRIMASA

Med ponujanjem Kraljev do mene pristopi možakar in mi reče: »A boste tole tudi prodali?« V rokah drži dnevnik Delo. Ga pogledam, nato pa vprašam, če ni opazil, da ponujam časopis za pomoč in samopomoč brezdomnim. Gospod spusti grimaso. Tako je pač to.

Milan #065

REDNE STRANKE

Tudi tokrat sem kot običajno ponujala Kralje na svojem prodajnem mestu. Tisti dan je kar mrgolelo mimoidočih, ki so hiteli po svojih opravkih. Mimo garažne hiše na Trdinovi je prineslo dve starejši gospe, ponudila sem jima izvod časopisa. Žalostno sta me pogledali in se opravičili, da imata svojega prodajalca v Šiški: »Upava, da niste jezna.« Z nasmehom sem jima razložila, da nikakor nisem jezna. Tudi sama imam redne stranke, ki sem jih zelo vesela. Zaklepetali smo se, pred odhodom pa sta mi vseeno v roko stisnili kovanec.

Špela

KAR TAKO NAPREJ

Prišel je september. Mesec, ko so mestne ulice ponovno polne nadobudnih šolarjev in študentov. Tako kot vsak dan sem se tudi tokrat odpravila ponujat časopis. Nekje na polovici mojega delovnika je mimo prineslo mlado punco. Izvod časopisa je sprejela z nasmehom. Med klepetom mi je povedala, da se me spomni s FDV, kjer sem pred letom dni predavala o brezdomstvu in z njim povezanimi socialnimi problematikami: »Rada bi pomagala socialno ogroženim in izključenim osebam. Hvala, ker si svojo osebno izkušnjo delila z nami. Tudi na turo po Nevid(e)ni Lublani bi rada šla, da na terenu izvem, s kakšnimi težavami se spopada večina brezdomnih.« Za konec je pohvalila še časopis, njegove soustvarjalce in ekipo Kraljev: »Kar tako naprej, še se bova videli.«

Vesela, da so moje grenke izkušnje komu v korist in da mi je s sproščenim kramljanjem popestrila dan, sem nadaljevala s ponujanjem časopisa.

Špela

PAZNINA

Prodaja Kraljev ulice tam nekje od marca drastično upada, skratka člani in članice društva imamo kar velike težave. Zakaj? Smo se poslabšali, članki niso dobri, smo se nehali truditi? Nikakor, ljudje nas hvalijo, vsebina je top, tisti, ki ponujamo časopis, pa se trudimo po najboljših močeh.

Praznina, strah, nepovezanost, vsak zase ... Zakaj?

Najprej se je začela korona, ljudje so se bali, sploh brezdomnih, za katere še vedno »ta pametni« mislijo, da nimajo urejene osebne higijene in tako lažje prenašajo virus, nekateri še vedno smatrajo, da smo člani in članice nižja kasta, poleg tega je tudi poletje, ki se ga prav nič ne veselimo, ker zeva velika praznina. Čas dopustov, ki ga vsem privoščimo, je za nas resnično težak, ker ljudi enostavno ni, a naše družine morajo tudi poleti preživeti, prav tako pa tudi naše položnice nimajo neomejenega roka trajanja!

Zato se vsem, ki nam v tem težkem obdobju pomagata, iskreno zahvaljujem!

Nina Stepanovič

Dogodki:

IZLET NA MORJE

Tudi letos smo si z namenom *preživeti dan drugače* ter se nadihati svežega morskega zraka privoščili enodnevni izlet na slovensko obalo. Prvega septembra smo se ob 8.00 zjutraj zbrali pred dnevnim centrom Kralji ulice. Bili smo polni pričakovanj in malo zaskrbljeni, saj smo se zbudili v oblačno, nič kaj prijetno jutro. Že čez četrto ure smo se z najetim avtobusom in primerno zaščiteni, vsak od nas je moral imeti masko, polni entuziazma odpravili proti Izoli. Bolj kot smo se bližali obali, bolj se je nebo jasnilo. S prvimi sončnimi žarki je dobra volja udeležencev rasla in vedno več je bilo nasmeškov na prej zaskrbljenih obrazih. Ko smo prišli v Izolo, smo se namestili na tamkajšnji

plaži, ki se je kmalu po našem prihodu kar hitro polnila, ter si najprej privoščili manjši zalogaj. Zaposleni so nam razdelili sendviče, krofe in platenke z vodo.

Tisti najbolj pogumni so takoj, ko so prišli na plažo, oblečeni v kopalke ali pa kar v kavbojkah, skočili v vodo. Sama sem spadala v skupino manj pogumnih in sem se kar dolgo pripravljala, preden sem naredila prve zamahe. Temperatura morja je bila ravno pravšnja, okoli 25 °C. Prav prijetno se je bilo ohladiti v njem. Po plavanju, balinanju, kartanju in sproščenem kramljanju smo v bližnji restavraciji naročili pice, sardele in kalamare. Sledili so še tauhanje in zadnji skoki v morje. Sonce je še kar

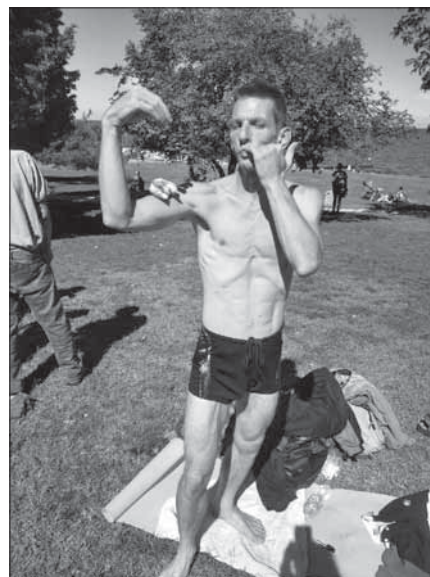

Foto: Maruša Ivančič

pripekalo, ko smo ob 16.30 počasi začeli pospravljati. Preden smo ob 17.00 stopili na avtobus za Ljubljano, smo, kot lahko vidite, ovekovečili spomin na prekrasni enodnevni izlet s skupinsko fotografijo. Utrujeni in pa malenkost potrti, da je prečudovit dan tako hitro minil, smo ob 19.00 prispeli v Ljubljano.

Špela

Društvo Kralji ulice se ponovno zahvaljuje podjetju Don Don, ki je z doniranimi krofi poskrbelo, da smo si pred skokom v morje okrepili telo in duha.

Foto: Jan Nikolič

LILI, TINKA, MAK IN TINE

Med počitnicami so mladi humanitarci svoj prosti čas izkoristili za ustvarjanje različnih izdelkov, ki so jih pred blokom ponujali mimoidočim. Celoten izkupiček od prodaje, 31,99 evra, so namenili Kraljem ulice.

Za donacijo in vložen trud se jim iskreno zahvaljujemo!

Društvo KU

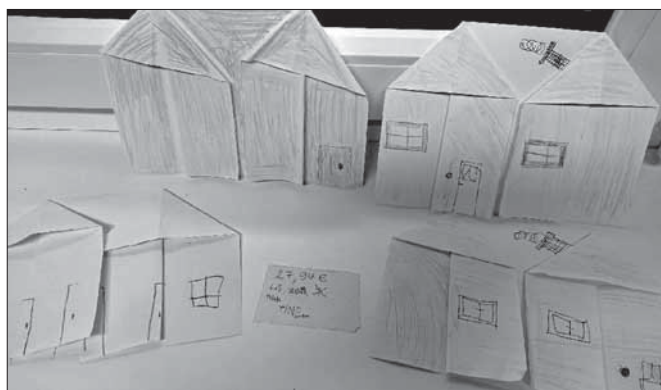

Foto: Matjaž Oven

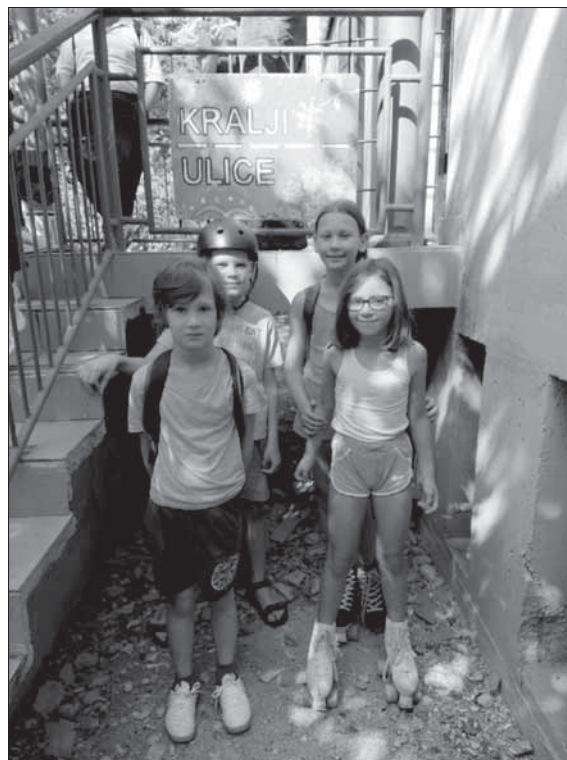

Foto: Matjaž Oven

Mariborska stran:

Renato Volker - Rene

HOME STREET HOME

Foto: osebni arhiv

Brezdomstva, nepripadanja in odrinjenosti na rob življenjskega roba je več vrst. Preveč. Tudi sam imam izkušnje spanja na klopici v parku, izločenosti, osame in samoizolacije. Prevečkrat. Res pa je, da je bila moja klopca v londonskem Green parku, zraven hotela Ritz. Trash glamour for ever.

V otroštvu sem bil v varstvu pri omi in dedeju. Starša sta hodila v službo, vrtec nam tudi na misel ni prišel, ker smo pač imeli trogeneracijsko družinsko skupnost. Otroci smo jedli pri sosedih, ki je tisti dan boljše skuhalo, spali enkrat tukaj, drugič tam, kot se v taki komuni spodobi. Sosedje so nas vpeljevali v ribičijo, iz ščipalk za perilo smo izdelovali raznorazne igrače in praholovce. Vsi tisti večeri na dvorišču, ko smo ob ognju klepetali, pekli krompir, koruzo, kostanj. Idila. Čudovita osnova za občutek pripadnosti skupnosti in varnosti. Ampak ne. Moja zgodba, o mojem posebnem mestu v tem mozaiku življenja, je drugačna. Že kot otrok sem se počutil drugačnega. Bil sem nekako deško nežen, občutljiv, radoveden, iskal zdaj družbo deklet, zdaj igre s fanti. Bil sem vodja. Rad sem sledil. Raje indijanec kot kavboj. Enako spretno sem vihtel nož, sekiro kot šivanko, kuhalnico in žagico za rezbarjenje vezanih plošč, ki smo jih oblikovali v vsemogoče oblike. Nikoli se nisem čutil zaželenega, kaj šele ljubljenega. Verjetno delam družini krivico, vendar naše zgodbe ne priznavajo tujih odobranj. Naše zgodbe so mnogokrat beg od realnosti, beg v svet bolečine, jeze, žalosti, v svet egoizma, samopomilovanja, hrepenenja, kjer lahko po mili volji krivimo, obsojamo in se smilimo sami sebi. Vloga žrtve nam je pisana na kožo človeške ribice. Bogi, bogi je tetovirano v našo podzavest in tako, hočeš nočeš, moramo igrati to igro skrivalnic, v kateri smo hkrati mačka in miš. Včasih še pes. In seveda moramo izbirati take življenjske poteze, da imamo prav mi. Žrtve na beli recept smo.

In tako kot so močne ali šibke naše užaljene zgodbe, tako verjetno in predvidljivo je, do katere globine se bomo potopili, preden dojamemo, da je dno idealno za odriv v višine ali za večni mir v globinah lastnih utvar.

Nikoli ti nihče ne more storiti ničesar res usodnega, razen če mu to dovoliš, razen če se podrediš in sprejmeš njegovo igro. Kot rad rečem, ljudi treniramo, kako naj nas tretirajo. Ena izmed najtežjih lekcij je naučiti se reči ne in pri tem imeti mirno vest. Nihče me ne more obvarovati pred mano. Nihče mi ne more pomagati, če nisem pripravljen pomoči sprejeti. Razlogi? Izgovori? Predsodki? Jama brez dna. Bolj kot boli, bolj prav imam. Ker čutim. Ker točno vem. Ker sem samega sebe prepričal, v kar koli že mislim, da me mori. Včasih dobesedno. Ujetniki lastnih zgodb smo. Drama queen sindrom. Užaljeni in prizadeti petletni smrkavec me vodi skozi labirinte vsakdana. V časopisu Večer berem o moškem srednjih let, ki dobesedno razcapan tava po mariborskih ulicah in ga bodo sedaj menda institucionalizirali proti njegovi volji. Iz osebne izkušnje vem, da ne sprejema ponujene pomoči. Ne finančne ne materialne. Pozimi mi je po dolgem vztrajanju uspelo podtakniti mu ene nogavice. Ne poznam njegove zgodbe. Po tem, v kaj se je preoblikoval, mora biti njegova zgodba o samem sebi močnejša

London

Foto: Monika Volpin

od kakršne koli volje po skrbi zase. In tu tiči zajec. Večinoma nismo prepričani, da smo vredni boljšega, kot imamo. »Dobro je, za koga je.« »Z malim bodi zadovoljen.« »Kdo pa misliš, da si?« »Bolje vrabec v roki kot golob na strehi.« Cela narodna tradicija pomanjševanja lastnih vrednot se je oblikovala z leti. Cel sistem podjarmljanja in držanja ljudi v pokorščini smo izumili. Cesarju, kar je cesarjevega, in bogu, kar je božjega. Kar ostane, pa je treba šparati. Trdo delo. Garanje. Nuja pregorelosti in izčrpanosti. Kult prezaposlenosti in hlastanja po več. Pri tem pa pozabljamo na male klice, ki kukajo iz otroških oči, srkajo vse te abotnosti materializma in se učijo primitivizma vsakdana. Najstnike postavljamo na cesto, ker dokler bodo pod našo streho, bo tako, kot bomo mi rekli, ne glede na to, ali imamo prav ali ne. Kdo je zdaj tu gazda v hiši? Medtem pa življenje odpira vrata, jih zapira, nam ponuja vsemogočnosti in raznolikosti. Ponujeno nam je vse. Mi pa se ne čutimo vredne in ne upamo vzeti. »Saj bo že nekako.« »Zdržat bo treba.« »Zobe stisni.« »Nisi edini.« Medtem pa se oni z lepšo samopodobo sprehodijo skozi cvetlični vrt radosti in blagostanja. Uporniki brez razloga znamo biti. Z glavo skozi zid znamo riniti. Zid se redko vda. Glava pa je itak polna cankarjanskih modrosti, ki ne prispevajo dosti k dobri samopodobi: »Hlapci! Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje. Gospodar se menja, bič pa ostane, in bo ostal za vekomaj; zato ker je hrbet skrivljen, biča vaje in željan.« Ker safr furamo, bi rekla Tereza Vuk.

Dovolj bo tega samopomilovanja. Dovolj je tega dajanja v nič. Dovolj. Vreden sem več. Vse mi pripada. Vsega je dovolj za vse. Če imam, lahko delim. Če imam, lahko dam. Če nimam, še sebi ne morem dati. Tega sem se zavedel nekega jutra, ko sem se umival v javnem stranišču postaje londonskega metroja zraven Ritza. Izbral sem odriv navzgor. Izbral sem življenje, izbral sem ljubezen do sebe in do sveta. Nisem še na površju motne mlakuže preteklosti. Pljuča mi vsake toliko zablokirajo in občutek imam, da se bom zdaj zdaj zadušil, da mi bo razneslo sapnik in bom utonil v lastni iluziji poraza. In potem narahlo obrnem glavo navzgor in v daljavi tiho odseva medla svetloba svobode izbire. Izbira je zmeraj moja. Ja, izbiram življenje, izbiram ljubezen, izbiram sebe in na voljo sem, da me izbereš. Tako rekoč na izvol'te sem. Dobrodošlo, Življenje.

LEKCIJA

Včeraj sem svojo sedemletno smrklo pobrala v šoli, in ker je morala na lep sončen dan uboga reva pešačiti 200 metrov, mi je jamrala celo pot na dolgo in široko o tem, kako ji je zaradi tega težko v življenju. Ker ati jo vedno pelje z avtom, mami pa ga nima in uboga mora hoditi peš. Sicer lepo vzgojen in razumen otrok, ki pa vseeno ne dojema, kako je živeti v pomanjkanju. Sem srečna, da ga ni doživela, ampak to ne pomeni, da ji tega ni treba spoznati, da bi lahko bolje razumela svoje privilegije.

Spotoma se ustaviva v Lidlu, za vozek nisem imela drobiža in mi je prodajalec Kraljev ulice ponudil žeton. Pravim, da nočem žetona, in čeprav sem doma že imela najnovejši izvod Kraljev ulice, sem denar zmenjala na blagajni in dala gospodu pet evrov ter mu dejala, naj mi vrne tri evre. Kupila sem časopis pa še evro za vozek sem dobila. Vedno ga kupim, in če le imam višek drobiža, ga plačam več. Ne ker se mi smili, ampak zato ker ga spoštujem. Vedno prijazen in nasmejan, četudi ga veliko ljudi zavrne. Včasih ga tudi jaz, ko sem res bolj na tesno z denarjem. Hčerka me je takoj vprašala, zakaj sem kupila revijo, če me nikoli ne vidi brati. Saj tu pa tam jo preberem zjutraj ob kavi, je veliko močnih zgodb notri, včasih pa je sploh ne in na koncu konča v kanti za papir.

Med nakupovanjem sem ji razložila, kdo in zakaj prodaja ta časopis, in prvič sva imeli debato o tem, da eni ljudje nimajo doma. »Kako to misliš, da nimajo doma? Ja, kje pa potem živijo?« E, draga moja, to je poanta tega, nič ni samoumevno. Zato pa so kralji zame osebno edini pravi kralji, saj preživijo v izjemno težkih pogojih

Foto: arhiv KU

brez svojega doma. Zate, ljubica draga, so izjemno težki pogoji, ko moraš pešačiti 200 metrov do doma. Ti vsaj imaš cilj, kaj pa oni, ki ga nimajo? Kam naj pešačijo? Kam naj se odpeljejo z avtom? Draga moja, bodi hvaležna za to, kar imaš, prav nič ti ne manjka. Če se ti zdi, da imaš več kot tvoji prijatelji, deli z njimi svoje dobrine. Prosila me je še, da kupiva vrečko čipsa, da jo lahko deli z otroki pred blokom. Mislim, da je dojela lekcijo kraljev!

Nadja Kananovič

PAPARAZZI ZA REVEŽE

Jaka Prijatelj

ANTI COVID - 19

Pogrešam igrati namizni fuzbal s pijanim folkom, ker samo takrat zmagujem.

Pogrešam Laško v kotu ob šanku in shote vilne ob spremljavi Prijavog Kozališta v ozadiju, pa da jočem zdrav.

Pogrešam se zabijati v vrata od veceja, ko paranojam, da se ne dajo odkleniti, ubistvu pa sam ne kontam razlike med "push" in "pull".

Pogrešam tiste (meni) nevarne štenge za na zgornjo etažo Menze in dejstvo, da nikol ni place na kavčih in moram sedet na mizi.

Pogrešam KUD Idijote in željo po razbijanju kozarcev na line:

SVAKA FONTANA SREČE PREMALA ZA MENE.

Pogrešam celo vstopne štempiljke sred dela, kadar se mi ni dal vihat rokavov. In potem še burek v Noblu. Brez jogurta, ker ni ostal več keša.

grenka črta
obraz

dnevna žrtev
srca berač

grenka črta
odraz

nočna uteha
upanje in laž

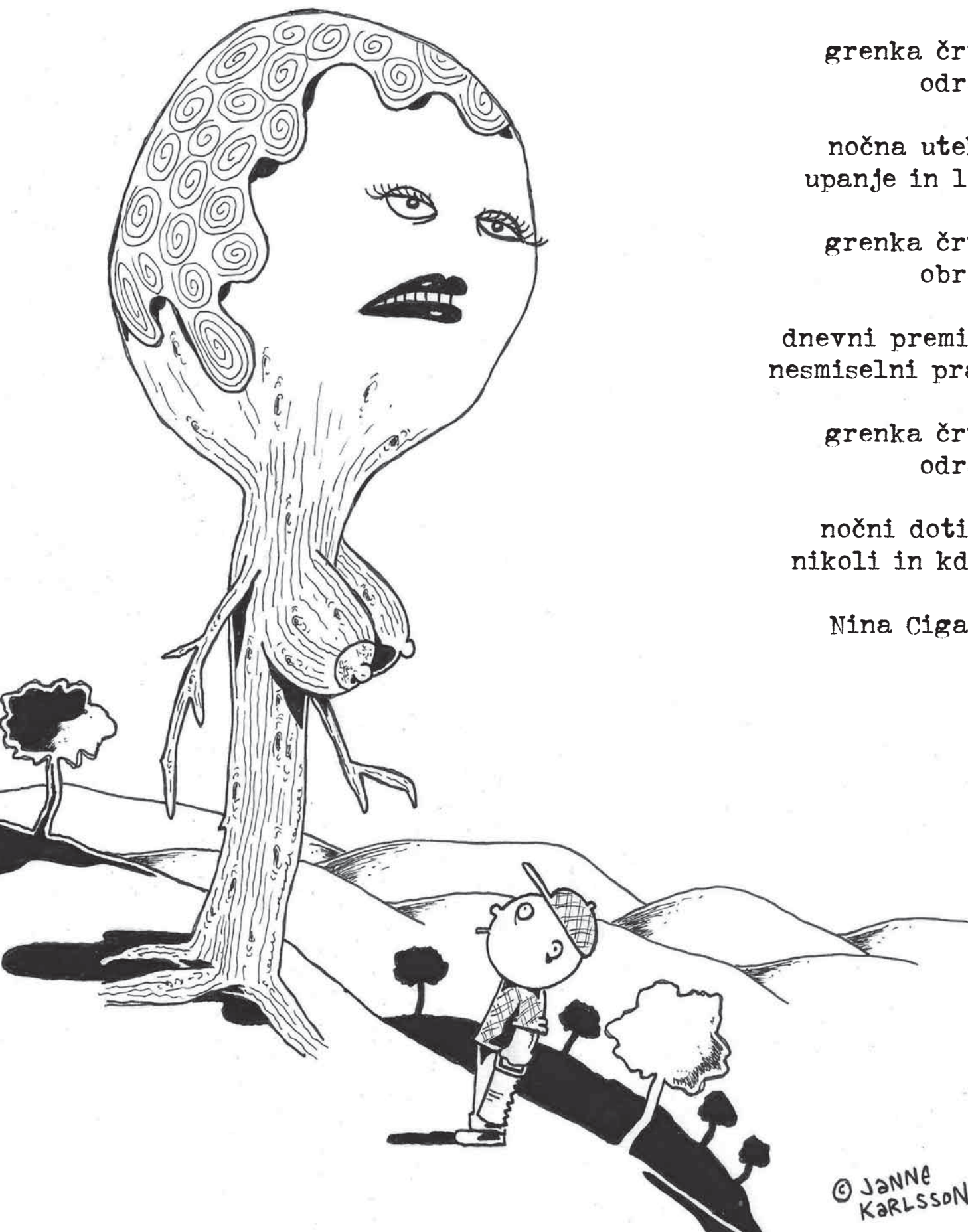
grenka črta
obraz

dnevni premiki
nesmiselni prag

grenka črta
odraz

nočni dotiki
nikoli in kdaj

Nina Cigale

OBRAZI BREZDOMSTVA: MOJCA

Med nami po poteh, po katerih stopamo, hodi veliko brezdomnih. V sebi nosijo takšno ali drugačno, vendar vsak svojo tragično zgodbo. Si človek, ki mu je ulica drugi dom, res ne zasluži toplega nasmeha, prijaznega pozdrava in lepe besede? Zakaj ne? Mogoče zato, ker nima doma in se nima možnosti nikjer umiti in si oprati umazanega perila? Poznaš njegovo zgodbo? Morda veš, zakaj je pristal na ulici? Mar misliš, da si ne želi človeku dostojnega življenja?

Življenje se lahko hitro obrne. Ne sodi, temveč pomagaj, če z ničimer drugim, podari vsaj lepo besedo, prijazen pozdrav. Pa tudi če te prosi za drobiž, mu odgovori na lep, vljuden način. Kaj misliš, da se tebi kaj takega niti v sanjah ne more zgoditi? Kakšen odziv ljudi pričakuješ ob svoji nesreči? Zamisli se malo. Mar vsi, ki svoje riti grejemo v varnem zavetju toplega doma, sploh vemo, kako je človeku, ko dan za dnem hodi po mrazu in snegu in je primoran spati na prostem ne glede na letni čas? Mi, ki si lahko privoščimo, da smo na toplem, ne znamo ceniti toplote doma in obroka, izgubo tega objokujemo, ko je že prepozno. Pa ne vsi, med nami se najdejo ljudje, ki so pripravljeni darovati hrano, obleko in sem pa tja kak evro.

Tudi sama sem bila mnjenja, da česa podobnega ne bom nikoli doživela. Pa sem. Vendar si nikoli nisem predstavljala, da toliko ljudi pristane na cesti, kjer jim je edina streha nad glavo milo, čeprav na žalost ne vedno vedro nebo. Pogledujejo vanj in prosijo, naj ne bo dežja ali snega. Če že morajo spati na ulici, naj spijo vsaj na suhem, na suhi klopci v parku ali kjer koli že. Vsi, ki čež dan hitimo po opravih, tarnamo, kako je mraz in kako nas zebe, nikoli pa ne pomislimo, priznam vsaj jez le redko, kako je nekomu, ki je na mrazu podnevi in ponoči in zbira drobiž za skodelico kave ali čaja, da se gre v kavarno vsaj malo pogret. Ljudje pa z gnusom odvrčamo pogled od teh nesrečnih bitij, se zgražamo, po glavi se nam podi tisoče misli in izgovorov, zakaj brez pozdrava oddrvimo mimo. Pa vendarle so oni tisti, ki premorejo več človeškosti od vseh nas, vedno nas ogovorijo z lepim pozdravom in nasmehom. Večina jih vedno najde lepo besedo za nas, nikoli nas ne blatijo in psujejo, če jim ne ponudimo tistega, za kar nas prosijo. Na koncu pa se vedno lepo zahvalijo, ne glede na to, ali so dobili, kar so želeli, ali ne. Veliko bi se lahko naučili od njih, če že drugega ne, vsaj olikanega, lepega vedenja, predvsem pa to, da je vsakdo lahko prijazen in kulturne ne glede na to, v kakšni situaciji se znajde.

Tu, kjer živim, v domu za brezdomne, sem namreč ena izmed redkih srečnic, ki je nastanjena v sklopu celodnevne oskrbe in nisem pristala na ulici, sem pa slišala mnogo zgodb. Ne bom vam jih opisovala, ker je nenapisano pravilo, kar slišiš tu, naj tu ostane. In prav je tako. Povem naj le, da je veliko ljudi, ki prebiva tu, kar nekaj časa životarilo na ulicah, in lahko sem le srečna, da me ni doletela take vrste nesreča. Vsak od njih je nekaj pripomogel k skupnosti in vsak od njih me je s svojo življenjsko zgodbo nekaj naučil, pridal kamenček k piramidi modrosti. Kar nekaj jih je v času moje prisotnosti tu že odšlo boljšemu življenju naproti in za vsakega posebej sem vesela, mu želim vse dobro, predvsem pa, da se nikoli več ne srečamo tu, da se mu je začelo življenje vračati v normalne tirnice, kot radi rečemo. Bravo za vsakega posebej in vse skupaj.

Čeprav tu ni z rožicami postlano, ker je med tolikimi ljudmi z različnimi karakterji težko vedno živeti v slogi, pa se ne pritožujem, imam streho nad glavo in topel obrok, kar je za marsikoga lahko že luksuz. Zato se vsak večer, preden zaspim, zahvalim za toplo posteljo in obrok, za vse dobro in za vse donacije in dobre ljudi, ki nam jih je življenje prineslo na pot.

Vsi, ki prebivamo tu, se trudimo po svojih močeh urediti življenje, poiskati zaposlitev, v kolikor nismo v pokoju, in prihraniti dovolj denarja za odhod v svoje lastno bivališče ali v dom za ostarele, v kolikor smo invalidi ali starejši v toliki meri, da potrebujemo celodnevno oskrbo. In verjamem, da nam bo vsem ob pomoči svetovalk tudi uspelo, kajti vsak si želi dostojnega in urejenega življenja, obenem pa težim k tem, da bom svoj cilj dosegla čim prej, ker na cesti čaka toliko brezdomk in brezdomcev, ki si želijo tople postelje in obroka. Ne gradim si gradov v oblakih, temveč stojim z obema nogama na trdnih tleh, pa vendar upam, da mi bo uspelo, tako kot vsakomur izmed nas, ker premorem dobršno mero optimizma in energije za doseg osebni ciljev, v nekem doglednem roku, kljub oviram in zunanjim dejavnikom, čez katere bom prestopila, vsaj upam, z dvignjeno glavo in ponosom.

Za konec pa se s prošnjo obračam na širšo javnost. Prosim vas namreč za malo potrpežljivosti in strpnosti do vseh nas, ki nas je doletela te vrsta nesreča, da smo ostali brez domačega ognjišča, da nas ne mečete vse v en koš. Namreč, če smo brezdomni, še ne pomeni, da smo alkoholiki in lenuhi, kot radi rečejo za vse nas, ko pogovor nanese na brezdomne. Ne bom trdila, da med nami ne živijo tudi taki, ki se ga radi nalokajo, vendar nam ni vsem prva skrb alkohol. Med nami so tudi taki, ki pridno delajo, vsakdanja skrb jim je jutranje vstajanje in odhod na delo in ne poležavanje in predenje časa. Prosim, naj z vašo pomočjo razbijemo stereotip brezdomstva. Naj se slovenska miselnost spremeni in pokažimo in dokažimo, da smo vendarle human narod, ki zna razlikovati med ljudmi. Čisto za konec pa mi dovolite še poduk: prosim, nikoli ne naredite ničesar, res ničesar, kar bi pripeljalo do tega, da izgubite svoj lastni dom, kajti marsikdo se ne zaveda, kaj ta pomeni, vse dotlej, dokler ga ne izgubi. Dokler ne izgubi nečesa, za kar si je mnoga leta prizadeval, ga opremljal, vzdrževal. Potem pa lepega dne čez noč ostal brez vsega. Čuvajte svoje domače ognjišče, dokler ga imate. Če pa se vam kadar koli zgodi, da ga izgubite, ne obupajte, kajti če verjamete ali ne, še so dobri ljudje na svetu, ki so pripravljeni pomagati sočloveku v stiski. Poiščite jih, po domovih za brezdomne, po celotni Sloveniji. To so ljudje, ki vam ne obrnejo hrbta in jim besede človeške stiske, predvsem pa humanost niso tujke v slovarju. Za vsakega najdejo rešitev, tudi v primeru, da nastanitev ni možna, ker so kapacitete zasedene, nihče ne odide skozi vrata na ulico, če se le da, se najde opcija za rešitev tegobe in problema. Le pogumno in z dvignjeno glavo naprej. Vsakdo, ki je iskal rešitev, jo je našel in za vsakim dežjem je še vedno posijalo sonce. Življenje je lahko tako lepo, le znati ga je treba živeti. Če lahko to rečem jaz, oseba, nastanjena v domu za brezdomne, potem še toliko to bolj lahko reče vsak izmed vas, ki živi lepo, mirno in urejeno življenje.

Mojca Gabrijel, Celje

**POLŽ SE RODI Z MAJHNO HIŠKO,
KLOŠAR UMRE STAR BREZ DOMA!**

GREGOR B. HANN

Gostujoči kolumnist:

Igor Divjak

SVET V MESTU – TUJI PESNIKI, KI USTVARJAJO V LJUBLJANI

020
KRALJI
ULICE

Zamisel za ustanovitev skupine Svet v mestu se je rodila na začetku poletja po pogovoru z iranskim pesnikom Pooyeshem Azizeddinom in iransko novinarko Šivo Nazar Ahari na slovenskem centru PEN, možem in ženo, ki sta v Ljubljani dobila politično zatočišče v okviru organizacije ICORN, mednarodne zveze mest, ki preganjanim pisateljem in pisateljicam nudijo domovanje in zaščito. Azizeddin in Nazar Ahari sta govorila o cenzuri, ki jo v Iranu izvaja diktatorska islamistična oblast, in o tem, da se ne moreta vrniti domov, saj bi ju čakal zapor. Ker je dobrih tujih avtorjev in avtoric, ki živijo pri nas in si zaslužijo, da bi bil njihov glas v javnosti bolj slišan, kar nekaj, sta se z ICORN-om in PEN-om povezala tudi Ljubljana, Unescovo mesto literature in portal Vrabec Anarhist. Skupina jeseni organizira pogovore s tujimi gosti na Vodnikovi domačiji v Ljubljani, že konec avgusta pa so Mohamad Abudul Munem, palestinski pesnik, ki je k nam prišel iz Sirije, iraški pesnik Sameer Sayegh, iranska pesnica Sara Afzali in že omenjeni Pooyesh Azizeddin gostovali na 36. IGNOR-u v Ljubljani in na Dnevih poezije in vina na Ptuj. Na hitro bi rad predstavil življenjske zgodbe in delo teh avtorjev, v upanju, da bodo pritegnili slovenske bralce.

Mohamad Abdul Munem se je rodil v palestinskem begunskem taborišču v Siriji. Njegovi starši so tja prišli po nakbi leta 1948, ko so Judje ob ustanovitvi izraelske države z domov izgnali 700.000 Palestincev. Munem je v Siriji imel uspešno kariero kot založnik, sodeloval je v gibanjih za ustanovitev palestinske države, a nikoli ni pristajal na uradno doktrino PLO-ja. Njegov pogled je širši, saj verjame v povezanost vsega sveta in ne pristaja na izključevanje na nacionalni podlagi. Zanj sta najpomembnejša svoboda izražanja in medsebojno razumevanje. Zato je izdal tudi prepovedane *Satanske stihe* Salmana Rushdieja in za marsikoga svetoskrunsko knjigo *Novi Bližnji vzhod* izraelskega politika Šimona Peresa. Sirska oblast je odreagirala tako, da je Munema ter njegovega očeta in brata zaprla. Munemov pesniški vzor je oče moderne palestinske poezije Mahmud Darviš, v svojih pesmih ga nagovarja in se mu priklanja. Zgodbo o tem, kako ga je iz Sirije pregnala vojna, je v izvrstni knjigi *Trije spomini: Med Hajfo, Alepom in Ljubljano* opisal Andraž Rožman, pri nas pa je Munem izdal tudi knjigo pesmi *Enainvajset žensk iz Ljubljane*.

EMY

Dekle z igrami

Vsak torek prihaja na Kotnikovo kot žensko priponsko obrazilo. Na vrata potrka z nasmehom, ki prebudi pogreznjene v sen obupa, čakanja in skrbi. Povabi mene, pri petdesetih. Za njo hodim kot najstnik, igrava se prepletanje rok in dlani, na tleh. V moji glavi še vedno donijo kľofute organov oblasti in kriki ljudi ... krik mojih otrok ... Veselje se vrti v njenem krogu, na tleh, svet se vrti v moji glavi, padem med dlani in kľofute padajo na moj obraz, na moj žalostni glas.

Mohamad Abdul Munem, Sirija
Prevedel Mohsen Alhadi

V Evropi smo se navadili, da je poezija avtonomno ustvarjalno področje, in ne zavedamo se dovolj, kako tesno je povezana z zavzemanjem za svobodo izražanja in človekove pravice. Radi pozabimo, da so mnogi evropski klasiki ustvarjali v diktaturah. S Sameerjem Sayeghtom, ki je v Iraku študiral angleško književnost, sva se na Ptuj pogovarjala o tem, kako je bil angleški metafizični pesnik John Donne v času vladavine Elizabete I. prisiljen, da je katoliško vero zamenjal za protestantsko. Če ne bi ravnal tako, bi ga to stalo glave. Čas reformacijskih in protireformacijskih vojn je bil v Evropi nekaj podobnega, kot so bili spopadi med Islamsko državo in drugimi udeleženci v Iraku. Sayeghtu, ki zelo dobro pozna književnost in zgodovino Zahoda, je žal, da Evropejci bolje ne poznajo zgodovine Bližnjega vzhoda. Potem bi tamkajšnje dogajanje bolje razumeli. Sayegh je v Mosulu delal kot prevajalec in novinar, ki se je zavzemal za demokracijo, mesto pa je zapustil, ko ga je zavzela Islamska država. V Sloveniji sta ga pod okrilje vzela ICORN in PEN. Njegova poezija je poezija miru in ljubezni, odlikuje jo humor, ko avtor spregovori o svojem odnosu do žensk. Po zbirki *The Wanderer*, ki je izšla v Londonu, je pri nas letos v prevodu Vena Tauferja izšla zbirka njegovih pesmi *Luma*.

LJUBEZENSKO SPOROČILO

*Sestra moja, rdeča Indijanka,
moj brat Tibetanec,
sestre in bratje.
V Kašmirju, Hadramatu, Srbiji
in v Vietnamu.
Kako je z vsemi vami?
Upam, da ste v redu –
vse vas imamo radi,
prav vse po vrsti,
brez izjeme!
Prepričani smo, da vi čutite enako.
Ostanimo v stiku.
Ti, brat
v človečnosti,
kaj predlašaš?
Ti mi izberi ime!*

Sameer Sayegh, Irak
Prevedel Veno Taufer

Iranska pesnica Sara Afzali je na branjih v Ljubljani in na Ptuj poslušalce očarala z nastopom, med katerim svojih verzov ni le recitala, ampak tudi pela. V pogovorih v Mestni knjižnici Ormož in na Posestvu Mestni vrh na Ptuj je povedala, da v Iranu ženskam ni dovoljeno samostojno peti v javnosti. Pesnicam tudi ni dovoljeno opisovati svojega telesa, na primer dojk. Ženske so danes v Iranu zelo podrejene moškim in po njenem mnenju bo trajalo vsaj še 50 let, preden bodo postale enakopravne. V eni izmed svojih pesmi prek lika Šeherezade opozori, kako pomembno vlogo imajo ženske v perzijski zgodovini in tradiciji. Pri nas Šeherezado razumemo predvsem kot eksotično pripovedovalko, a Sara Afzali nas je spomnila, da

njeno ime v perzijsčini vsebuje pomen državljanka. Na internetu sem našel tudi podatek, da Šeherezada pomeni svobodno mesto. Šeherezada s pripovedovanjem zgodb vladarju ne preprečuje le, da bi ubil njo, ampak tudi vse nadaljnje poboje, in tako ohranja svobodo. Sara Afzali se zavzema za boljši položaj žensk tako v Iranu kot drugod in obenem poudarja, da se mora za demokratično družbo najprej vsak potruditi, da spremeni svoj odnos do drugih ljudi.

TEMA

*Noč je pozabila
tisočletno tišino Šeherezade,
toliko stihov.*

*Noč in tisoč neskončnih molkov zgodb, ki so ostale
brez poezije in brez melodije.
Da so postale tožba.
In jaz sem tu.
V tem molku.
In moje tisočletne oči pojejo pesmi in berejo zgodbe.*

*Tu sem. Med vsemi sencami noči, da
moje oči
so noč.*

Sara Afzali, Iran
Prevedli Katja Zakrajšek in Sara Afzali

Pooyesh Azizeddin je ob tem dodal, da sprememba na osebni ravni ni dovolj; tam, kjer vlada diktatura, je potrebna tudi sprememba družbene ureditve. Tega pa ni lahko doseči. Na ulicah Teherana se je leta 2009 ob ponovni izvolitvi Mahmuda Ahmadinedžada zbralo kar pet milijonov protestnikov, a njihov protest ni zalegel. Vseeno se mnogi iranski pesniki in pisatelji še naprej zavzemajo za demokracijo. Tudi Azizeddin v pesmih kritizira režim, ki zapira, muči in ubija svobodomiselnih intelektualcev, a to izpove skozi plast prispevkov. V pesniškem jeziku spaja politično in umetniško sporočilo. Pesem *Sončni zahod* tako opisuje pot avtorjeve žene v zapor na hribu in stopnice, po katerih se vzpenja, pesnika spomni na tipke klavirja. Glasba prinaša upanje in njen odhod se spoji s podobo njene vrnitve na svobodo. Pooyesh Azizeddin in Šiva Nazar Ahari sta našla varno zatočišče, medtem ko mnogi politični zaporniki v Iranu in drugih državah po svetu nimajo takšne sreče. Zato se bosta mednarodni PEN in organizacija ICORN še naprej tudi s pomočjo pesniške besede zavzemala za njihova življenja in osvoboditev.

*Tanki prsti glavne mestne avenije
udarjajo takt
stopinj mimoidočih;
in izkašljujejo sanje.*

*Dežuje,
z neba dežujejo
moji prijatelji v zaporu.*

Pooyesh Azizeddin, Iran
Iz angleščine prevedel Igor Divjak

021
KRALJI
ULICE

Društvo slovenskih pisateljev
www.vrabecanarhist.eu

V DOLINI ŠENTFLORJANSKI IMAMO TOLIKO SVOBODE, KOT SI JO PRIBORIMO!
ČRTOMIR CLONSKY

Kraljevi recenzor:

KINODVOR: OSTRŽEK, 8. 9.

Kako preko pravljice pokazati resnico življenja oziroma kako resnico življenja vplesti v pravljico? Italijani so s tem filmom zadeli terno. Čim je bilo jasno, da sodeluje pri tem filmu Roberto Benigni, se je vedelo, da bo film uspešnica. In to tudi je.

Otroci se ob gledanju filma smejiijo.

Odrasli, ki ga gledamo malce bolj poglobljeno, pa ostajamo tiho in razmišljamo. Kako prekleto zarežejo posamezni kadri. Kako pravljčni in

pomenljivi so. To delo je bilo zares narejeno odlično. Mislim, da je bilo težko posneti Ostržka, ki ga v bistvu vsi poznamo kot lažnivega kljukca, kot tako prepričljivo dobrega fantiča s svojimi slabostmi in slabostmi okolice, ki ga stalno ogroža. Kaj pa ogroža nas odrasle? Okolica! Ta prekleta okolica ... In vedno je v bližini neka vila v takšni ali drugačni obliki, ki nas čuva. Preklete! Zakaj?!

Po dolgem času lahko za film rečem,

Foto: arhiv Kinodvora

da je zelo vreden ogleda, pa čeprav se v kinodvorani človek z masko počuti kot riba na suhem. Se splača! Hvala, Kinodvor!

Taubi

LJUBLJANSKI GRAD: ZA DEVETIMI GORAMI

Slovensko pripovedno izročilo vsebuje številne pravljice, bajke, mite, legende in pripovedke, ki predstavljajo in dopolnjujejo kulturo ter metaforično odsevajo resnična dogajanja družbene stvarnosti ali lastnosti določenega časovnega obdobja. Lahko so napisane s strani posameznikov ali skupine avtorjev ali pa pripoved nastaja in se dopolnjuje z ustnim izročilom generacij, iz roda v rod. Izbrane slovenske pravljice in pripovedke najdemo za devetimi gorami in devetimi vodami ljubljanskega gradu, kjer *Zmaj nad pravljico Ljubljano pravljice posluša, pripoveduje, bere, piše in riše*.

Tematska razstava o slovenskih pripovedkah Za devetimi gorami je odprla svoja vrata v začetku meseca

junija ter bo za obiskovalce na ogled vse do konca maja 2021. Ponuja pregled slovenskega pripovednega izročila in je namenjena vsem, ki imamo svet pravljič radi, predvsem pa seveda najmlajšim ter vrtcem in šolam.

Scenske podobe, ilustracije in interaktivni prikazi z besedilnimi in slikovnimi opisi nas vabijo, da se poigramo z zametki številnih slovenskih ljudskih izročil. Pokukamo v lonec Mojce Pokrajculje, pocukamo Tristo zajcev za ušesa, se poigramo s frnikolami Povodnega moža, z obiskom pa pogledamo tudi v svet najpomembnejšega zbiralca in raziskovalca ljudskega ustnega izročila na Slovenskem, dr. Milka Matičetova, ki mu je posvečen podnaslov razstave –

Foto: Miha Malby

Kazemate. O njem zna največ povedati profesionalna pripovedovalka pravljič Špela Frlic z Vodnikove domačije v ljubljanski Šiški.

Spremljevalni program razstave si lahko ogledate na <https://www.ljubljanskigrad.si/sl/dogodki/za-devetimi-gorami/>.

Ljubljanskemu gradu se zahvaljujem za podarjeno vstopnico.

Jan Omahne Femec

PRAVLJICA: MUCEK BUCKO SMUKEC

AVTORICI: ANDREJA ŠTEPEC IN MAJA BRAČKO, IZDANO V SAMOZALOŽBI 2010

V tej pravljici spremljamo Bucka Smukca, ki je pred tem že zamenjal veliko imen, kot denimo Kupček, ker ne zna hoditi na mačje stranišče ter za seboj pušča neprijetne dišeče kupčke.

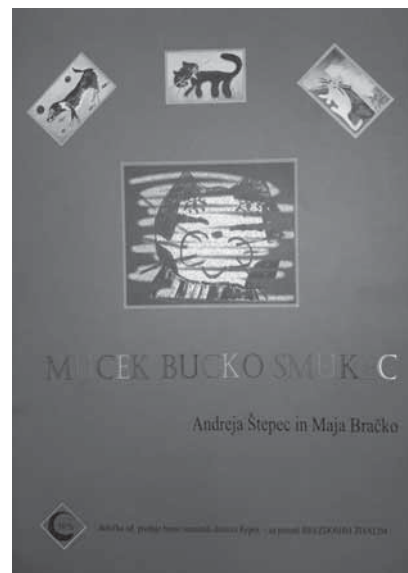
Avtorica Andreja in ilustratorica Maja duhovito opisujeta otroštvo mačka Bucka Smukca od njegove avtomobilske nesreče dalje. Pregled pri veterinarju, dogodivščine pri lastnici Maji in Andreji, odnos z drugimi mačkoni, s psičko Pio ter mačko Pikico, ne pozabita novega leta, ko živali najbolj trpijo zaradi petard in raket.

Ljudje so preveč sebični, ko ves čas pokajo, živali pa jemljejo pomirjevala ali pa se tresejo v kakšnem kotu. Vendar nam tudi mucki delajo skrbi. Bucko Smukec odide iz stanovanja in ga ni dva

dni ali več. Tudi nočna potepanja pozna in že tako posiveli Andrejini lasje še bolj sivijo. Iskalne akcije so res temeljite in ganljive.

V pravljici nastopi govoreči muc v prvi osebi, ponudi nam veliko namigov, da se zamislimo, kaj in kako delamo s svojimi ljubljenci. Ne smemo jim oteževati življenja, temveč jih imejmo radi v njihovi preprostosti. Tako kot sta preprosto, lepo, tekoče in z vso skrbjo napisali pravljico Maja in Andreja. Kar tako naprej, punci. Knjiga je natisnjena na ekološkem papirju, polovico izkupička sta avtorici namenili Repku, društvu za pomoč brezdomnim živalim.

Barbara Jozelj

V SKODELI ENI,
LIST PAPIRJA S PESMIJO,
V DRUGI JE CEKIN.

ALJOŠA RODE

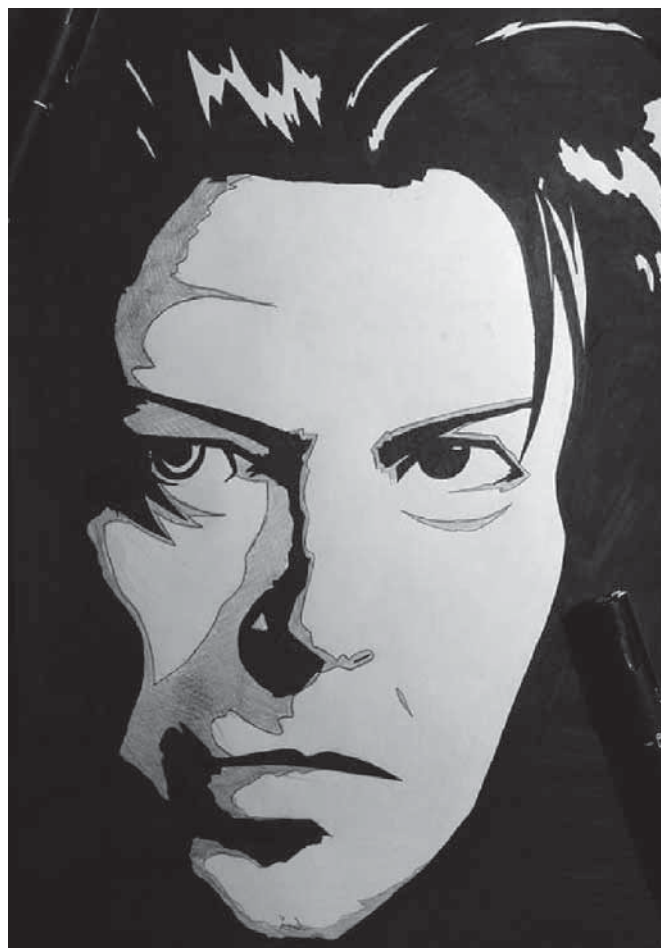
JAZ NISEM ODAVDE, 4. DEL

Pevec Milutin Bajrović je bil hočeš nočeš glavna zvezda Romanije (gora med Sarajevom in Palami), še posebej je imel ta status na Palah. Bil je nekakšna skrivnostna podoba, ni se vedelo veliko o njem, a je vseeno razprodal koncertne karte samo v nekaj minutah. Mimo pride tudi Krajišnik in v daljavi nemo opazuje veliko skupino jeznih ljudi, ki so obstali pred diskoteko brez kart, kar pa ni ustavilo najbolj razgretih. Bam! Kraš! Poči šipa samo nekaj ulic stran. Dva komaj polnoletna fantiča sta bila tako besna, da sta svoj gnev sprostila na stekleni vitrini majhne prodajalne dve ulici stran. »Izdaja, bolan, ovo je izdaja!« Kljub izbruhu besa vseeno ne pozabita nafilati vreč. »Jebaču vam mater!« Tedaj se prikaže glava iz zgornjega nadstropja trgovine. »Jebem ti državu!« zavpije, preden poči iz njegove pištole, vendar se razgreta mladeniča že izgubita v noči. Drugi, ki so ostali brez kart za Milutina, so imeli malce drugačen plan.

Medtem ko je znotraj kar pokalo po šivih, je skupina mladih do konca navila glasbo iz avta, kar jih je privedlo do pretepa z varnostniki, ki so komaj čakali na kaj takega, a kljub moči predstavnikov reda in miru nastane štala, saj je bilo mladih, oboroženih s kiji in noži, nekajkrat več in so se jim ostro postavili po robu. Počene lobanje, poškodovani organi, porezani obrazi so bili samo del groze, ki ji Krajišnik ni hotel več biti priča, zato jo je kaj hitro ubral po skrivnostni makadamski poti, ki je bila za diskoteko. V megleni noči in ob slabi razsvetljavi ni bilo razvidno, kaj se skriva na njej, a prav to je privlačilo Krajišnika. Ko se je počasi oddaljeval, so se oddaljevali tudi refreni o sisah, ljubavi in prevarah. Približeval pa se je zvok surove kitare šestdesetih.

Pesem je postajala čedalje bolj jasna: »Now, I wanna be your dog, now I wanna be your dog.« Tudi meglica je počasi izginjala. Zagleda majhen kolibast lokal blizu gozdčka. Ko vstopi, zagleda nekih deset izgubljenih duš v svojem svetu, še opazijo ga ne. Na levi zagleda dva dolgolasa tipa v kožnih jaknah, zraven je neka hipsterka, na desni zagleda pesnika, ki ga je srečal ob prihodu. Poleg kot kup nesreče stojita dva starejša tipa, toliko da nista že v pokoju, in natak je bil malo nejevoljen, saj je pričakoval večji obisk. Now, now, I am waiting for my man ... so nadaljevali Velvet underground.

Mogoče bi vse skupaj nekako lahko delovalo kot nek napol nelegalen pajzl izgubljenih duš. Stooges sredi Pal? To je bil skoraj alter plac. Naroči si eno pivo. »Stranac?« »Pa da, nisam baš domačin, hehe. Al mi se vidi, da postoji i ovako nešto,« odvrne Krajišnik. Glasba se nadaljuje s Parafi, ko naenkrat pesnik vzklikne: »Evo, imam novu, napisao sam novu.« Nihče od prisotnih ni trepnil. »Očete, da vam je pročitam?« Nihče od prisotnih ga ni niti pogledal. Tudi ko je začel brati pesem, iz njegovih ust ni prišlo nič. Lastnik lokala je navil glasbo. »Smanji, ajde smanji bolan, nemoj i ti brate bit dubre.« Lastnik se spogleda

Gašper Sojč

z eno od rednih strank, ki je vedno pila pri šanku. Njun pogled je povedal vse, a kljub temu je tip glasbo vseeno zmanjšal, tedaj pa se zasliši pesnika: »Pije se svaki dan, svako svira kurcu, vreme je ovdje stalo, sačekajte frajeri, posušit čete i vi malo.« »Ma ne valja ti ništa brate, nema rime nema energije,« je bil direkten lastnik. »Pazi, slušaj ovo. Digo se grad, diglo se selo, komšija se jebe kurcem u čelo, ja sav jadan gledam ovaj seljarluk, dok vrta se ražanj i kolju se svinje, narod pleše kolo dok um im trpi gladom.« »Ovo je već bolje al dosta ti je za danas.«

»Ma pusti bolan, slušaj ovo ... Ovdje, svaki dan isto u kafiču, gdje god, da sam u Palama ili Trebeviću, gledam vas propale izgubljene duše, u novčaniku ništa drugo osim suše, glumite svi nešto, pičkin ste čvarak, idete iz fešte ne feštu ...« »Dosta, dosta! Ajde, izadi!« »Ma šta je bolan, pusti me!« »Ma izadi kad sam ti reko!« Odrine ga ven iz lokala. Krajišnik šokirano obstane, raja ne jebe pet posto. »Hm, to je res prostor izgubljenih duš.«

Diego Menendes

POZDRAVLJENI UREDNIK IN DRUGI KRALJI

Sporočam vam, da so me s Povšetove predstavili na Enoto za forenzično psihiatrijo Maribor. Moj odvetnik je uspel prepričati izvedenca, da sem bil med kaznivim dejanjem manj prišteven, da bi dobil milejšo kazen, čeprav roko na srce po mojem mnenju nisem bil. Tu bom zdaj preživel približno dve leti.

Čeprav se bolnica sliši bolje kot zapor, dejansko to ni res, tu je veliko težje zdržati dneve. Vsaka malenkost je nadzorovana. Že izposoja kemičnega svinčnika, ki ga tako kot nič drugega ne

smemo imeti pri sebi, sproži cel proces kontrole s strani tehnikov in sester. Obiskov ni. Pa vsem dajejo enaka zdravila, ne glede na diagnozo. Od njih se ti samo spi in je težka glava, drugih učinkov pa ni.

Se pa na splošno držim in bom že nekako zdržal. Lep pozdrav vsem in se vidimo slej ko prej.

M

Izza rešetak:

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZPKZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjene, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Četrtek, 28. 5.

Tudi najlepše želje se vedno ne uresničijo – ali pa. Danes sem dobil prikolico, v zaporniškem slengu je to nova kazen, deset mesecev zavora. Sicer sem prve dni težil, da bi jo dobil čim prej, odkar pa je v sobo prišel Žare, sem si želel čim prej domov, pa čeprav le za en mesec, nato bi se vrnil v sanatorij. Kakšen možganski labirint. Zadnje dneve sem živel le za to, da grem ven (uredil sem si socialno podporo ob odpustu, danes sem celo pisal pedagogu za predčasno odpustitev), nakar pride paznik s pošto. Kar mrak mi je padel na oči. Sicer le za trenutek. Raport za pedagoga sem zmečkal in vrgel v smeti in takoj pisal prošnjo na sodišče za združitev kazni. Vsega je bilo za pet minut dela. Zdaj pa blodim po sobi in kadim kot obseden, požrl sem toliko kave, da en teden ne bom spal. Ja, tudi to se zna zgoditi. Mene obsede hudič, kadar ne vem, kaj se dogaja, a čutim, da

se, in potem udarec na hitro. To me zna podreti. Zdaj pa me ne sme. Preprosto zato, ker sem v rokah sistema, in če se mu ne podredim, bo to zame slabo. Adijo svoboda, adijo pamet, adijo ljubezen, adijo ... Ja, vse adijo. Zdaj mi ne ostane drugega, kot da se sprijaznim z usodo sobe in Žaretom. Prekleti sendvič! Litijani so mi sicer pisali, da sem dovolj trden in bom zdržal. Bla, bla, bla ... toliko želja in ne vem česa. Vendar mene trga, ko ne vem, kaj bi in kako bi to dosegel. Preprosto se zaprem vase in vegetiram naprej. Sicer pa tako ali tako na nič ne morem vplivati.

Danes sem bil prvič na skupini svojega pedagoga. Zdelo se mi je totalno brez zveze. Fantje iz tretjega nadstropja so se pritoževali čez nekaj, za kar nihče ni vedel, za kaj gre. Sicer so oni na polodprtem oddelku in se že imajo za male bogove. Tako sem eno uro sedel v tišini in spremljal žgigo debate. Saj, kaj naj pa govorim, če niti ne vem, za kaj gre. Morda bo naslednjič bolje, seveda je to odvisno od debate. Pedagog kot da ne ve, kaj bi sam s seboj. Mislim, da tip ne obvlada svojega poklica – žal. To pa ne gre na moj mlin – zato se pustimo presenetiti.

Taubi

025
KRALJI
ULICE

KATERI ROBIJAŠ PA NE ZNA IGRAT PINGPONGA?!

Vsako soboto (če odštejemo karantensko obdobje) se ekvatorčanke_ci dobivamo v prostorih podhoda glavne železniške postaje v Ljubljani (nasproti hostla, pridi kdaj pogledat, 18.00–21.00). Ponavadi se nam pridružijo naše_i člani_ce, ki so na vikend izhodih iz zaporov ali (pre)vzgojnih zavodov, ali pa člani_ce, ki so svoje kazni že prestale_i. Včasih pa nas obišče še kdo drug, ki pride kar tako malo na druženje. Na rundi pingponga se nam tako kdaj pridružijo zaposlene_i iz bližnjega kebab plejsa, včasih mimo prikoraka kakšna_en naš_a znanka_ec, včasih pa smo pač sami in se med igranjem pingponga pogovarjamo o zaporskih temah, reflektiramo do sedaj doživljeno in čakamo do zadnjega trenutka, če se bo še kdo od »naših« prikazal. Če jih ni, to velikokrat pomeni, da jim institucija izhoda ni odobrila ali pa nimajo denarja, da bi na izhod sploh šle_i.

Prvo soboto v avgustu je bilo na Ekvatorju pestro, zabavno in noro (vse v pozitivnem smislu, da ne bo pomote). Prišla je Katarina, zapor je zdaj že kar daleč za njo, a ga vseeno včasih omenja. Prinesla je cel nahrbtnik oblačil (ker se med intenzivnim pingpongom človek pač močno poti). S seboj je pripeljala še Tino, ki jo je spoznala v varni hiši. Tina je še malo zadržana, prvič je pri nas na obisku. A vemo, da se bo kmalu sprostila, ponavadi je tako. Prvič se nam je pridružil tudi Peter, ki ima za sabo več let bivanja v zaporu brez izhodov. Ko smo opazile_i, kako dobro igra pingpong, nam je kar lepo pojasnil: »Kateri robijaš pa ne zna igrat pingponga!?« Kasneje se nam je pridružil še Amir. Ko je prestal svojo kazen, je bil premeščen

v center za tujce, zdaj pa je končno zunaj, na voljo za dobro partijo pingponga. Oho, potem so nas obiskali še prijatelji Bojan, Špela in Tomaž, ki nikoli niso bili v zaporu, a jih tema zanima, pa še pingpong se jim zdi zabavna stvar in pridejo firbcat. Uletel je še Enej, ki je po kratki rekreaciji za pingpong mizo odhitel obiskat še očeta, vmes pa pustil svoje stvari pri nas, prišel nazaj, odigral še eno rundo pingponga, potem pa na sekunde lovil zadnji vlak nazaj proti zaporu. Izhodi so vedno prekratki. Na koncu nas je prišel pozdravit še Tim. Preden se vrne v zavod, nam je moral nujno pokazati slike in posnetke s pravkar pokoriščenih vavčerjev v toplicah. Dobro izkoriščen izhod je bil to. Z njim je prišla še njegova punca Maša, ki se uči za popravce, in nas je opomnila, kako napeto je lahko življenje s šolo.

Nekatere_i smo se ob koncu našega druženja preizkusile_i še na krogu za ravnotežje (to je tista mala naprava, na kateri moraš stati in te sili, da najdeš ravnotežje, da se ne prekucneš), da se malo pomirimo ali pa še bolj razjezimo (ker ravnotežja ne najdemo). No, na koncu končno najdemo ravnotežje, a hkrati teče debata med vsemi prisotnimi, da še vedno ne vemo točno drug za drugega, kdo je bil ali je v zaporu in kdo ne. A je to sploh še pomembno? (Nasvet zate, če boš kdaj prišla_el k nam na obisk: predlagamo preizkus v pingpongu z robijaši – če jih boš med nami sploh prepoznal_a!)

Društvo Ekvator

RAZVEDRILO

KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

Iz igre Stojan Puc – Milan Vidmar, 0 – 1, Turnir osvoboditve, Ljubljana, 1946.

Na vrsti je črni. Po tretji potezi beli preda igro.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Jean Nikolič

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJIULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI K KOMENTIRANJU!

E-sporočilo, 29. 8. >> Pozdravljeni, Kralji ulice. Pišem vam, ker bi vas rad pohvalil. Res sem vesel vsake nove izdaje in z veseljem podarim kakšen dodaten evro tudi, ko že imam trenutno izdajo časopisa. Vsekakor ga vedno rad preberem in mnogi prispevki zares odprejo oči. Toliko čudovitih ljudi, ki jih je življenje dobesedno poteptalo, in zaradi vas (in posredno tudi nas, zvestih podpornikov) dobijo vsaj priložnost za začetek novega življenja. Zares pa bi rad pohvalil oblikovalca avgustovske izdaje, ki se je spomnil uporabiti zadnjo stran časopisa za grafiko s koščkom sestavljanke in kosom pice v roki, in seveda s takšno glavo strani kot na naslovnici. Ta odločitev je zares pametna in ne glede na to, kako prodajalec časopisa drži paket časopisov v roki, mimoidoči lahko vidijo to alternativno naslovnico z druge strani. Tudi predzadnja stran s kužkom mi je pogrela srce (strip by Miloš). Me pa zelo zaboli, ko vidim vse prevečkrat tako negativen in celo agresiven, tudi jezen, odziv mnogih ljudi pri prodajalcih, ki niso niti najmanj vsiljivi. Pa vendar tudi te poskušam razumeti. Pa mi ne uspeva ... Imajo svojo zgodovino,

zgodbo odraščanja ... Vseeno pa bi lahko veliko več ljudi odprlo oči in se zavedalo problematike, ki jo poskušate reševati. Z mnogimi prodajalci sem se čisto slučajno zapletel v čudovite življenjske pogovore in resnično ne razumem predsodkov ljudi, ki tako prosto in brez sramu pljuvajo čez prodajalce tega časopisa. Prav vsakogar lahko doleti enako. Zares ste čudoviti! Lep pozdrav. David Supan

Facebook, 2. 9. >> Pozdravljeni, moram vam povedati, da vaš časopis rada kupim in ga tudi preberem, saj so v njem res čudovite stvari in ti dajo misliti, predvsem pa se začneš zavedati, kako razvajeni smo postali ljudje in kako ne vemo ceniti. Pišem vam zato, ker v Prekmurju ne najdem nobenega prodajalca. Prej sem živila v Piranu in sem redno kupovala vaš časopis, zdaj mi pa manjka. Ali v Prekmurju ponuja kdo Kralje ulice? Lep pozdrav. Simona

SMS, 3. 9. >> Pozdravljeni, izjemno zanimiva je avgustovska izdaja revije! Posebna pohvala pa za članek ge. Tereze Vuk, ki bralke in bralce navdušuje s svojim stilom pisanja in odlično vsebino. Bravo! Lep pozdrav. Mojca

SMS, 4. 9. >> Pozdravljeni, bereva
novejšo št. Krajev ulice in uživava v
kontentu, le tako naprej, poetični jezik
tega glasila gre preko mej, široko odpri
oči in poglej, stvari so boljše kot prej,
hvala, da dana nam je ta revija, hvala, da
obda me nostalgija, polepšan je večer,
mamma mia! Dora in Jan

E-sporočilo, 4. 9. >> Rešitev nagradne križanke je: Kdor pije vino, ne pozna njegove škodljivosti, kdor ga ne pije, ne pozna njegove koristi. Lep pozdrav iz Škofje Loke in pohvala za prijaznega prodajalca #881. Vanja

Facebook, 21. 9. >> Pozdravljeni, večkrat vzamem vaš časopis. Včeraj se nam je v parku pred UKC pridružil gospod in nam ponudil izvod. Seveda sem ga z veseljem vzela. Moram reči, da je bil zelo prijazen, malo smo poklepetali, nato nam je zaželel veliko zdravja. Res rada prebiram vaš časopis. Lep pozdrav. Mojca

MILOŠEV FOTO KOTIČEK, NE ZA MHE – MALE (DERIVACIJSKE) HIDROELEKTRARNE

»Ne bomo mirno gledali, kako pokopavajo naše reke.«

Boj za zaščito rek na Stari planini se je začel konec osemdesetih let 20. stoletja, ko so se prebivalci Temske in okoliških vasi uprli preusmeritvi Toplodolske reke v Zavojško jezero. Ko je ministrstvo leta 2017 obnovilo idejo, so osebe, ki so kasneje sprožile gibanje Obranimo reke Stare planine, na reki Temšnici uprizorile performans Molitev za reko, ki je pritegnil veliko pozornost in k temu problemu usmeril širšo javnost.

Zanimanje javnosti za majhno skupino ostarelih prebivalcev Stare planine (Topli Do, Temska, Pakleštica ...) je raslo. Ti so pred vlagatelji MHE, ki jim ni bilo mar za naravo, branili svoje reke in vasi na Stari planini.

Triletni apeli strokovnjakov, opozorila, protesti, blokade, pa tudi konflikti med domačini in vlagatelji so privedli do sprejetja novega prostorskega načrta mesta Pirot, ki prepoveduje gradnjo malih hidroelektrarn na Stari planini v naslednjih 15 letih.

Na fotografijah je del starostnikov, ki so se borili za svoje reke.

Vir - <https://novastaraplanina.com/>
<https://www.bbc.com/serbian/lat/serbia-53773502>

Miloš Stošić

Prevedel Jean Nikolić

Foto: Miloš Stošić

Foto: Miloš Stošić

Foto: Miloš Stošić

Foto: Miloš Stošić

Foto: Miloš Stošić

Foto: Miloš Stošić

BREZPLAČNI DOGODEK

LUTKOVNA PREDSTAVA ZAVRTI TIGRA!

Mesarski most, sobota, 17. 10. 2020, 10.00–13.30.

Lutkovna miniaturna za enega gledalca, čas trajanja sedem minut, za otroke 6+ in odrasle, v slovenskem ali angleškem jeziku.

Gdč. Bazilika je tokrat ladijska strežnica, ki gledalca povabi, naj pokuka v zapuščen čezoceanski parnik. Gledalec dobi slušalke in skozi okenca gleda kratko lutkovno predstavo o vdovi Lejdi Leni, introvertiranem raziskovalcu Rihardu B. in mladem dekletu Beti, ki živijo v brezčasju, upajoč na svetlo prihodnost. Po parniku pa se potika še en slepi potnik.

www.gdc-bazilika.com, bazilika@gdc-bazilika.com

Foto: Matej Povše

028
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

KATERA SLOVENSKA VAS ŽE DOLGO POGREŠA ŽUPANA?
DOB!

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodniki za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanja škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732 740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu septembru zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - društvu LAJKA za hrano za pse in mačke,
 - fotostudiu FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
 - društvu ANIMAL ANGELS za kritje stroškov veterinarskih pregledov in
 - vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in denarna nakazila.
- Se priporočamo za naprej.

Urejam grobove v Ljubljani.
Tel.: 069 924 752.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana.
Pon.–pet. 8.00–15.00.
Tel.: 059 022 503

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 10.00–10.45 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Urejanje vrtov in okolice ter nega palm in oljk. Tel.: 069 924 752.

Rešitev šahovske uganke:

1: e4; 2: f2, g3+; 3: g2, e3, beli preda igro.

029
KRALJI
ULICE

NEPROFITNA ORGANIZACIJA

ZADRUGA STARA ROBA, NOVA RABA SO. P., POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA PRESELIMO VAS

Nudimo:

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNIENJE OBJEKTOV, DEMONTAŽO IN MONTAŽO POHIŠTVA, BELJENJE, PO DOGOVORU
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU

Pokličite 059 010 075 med delovniki od 8.00 do 16.00.

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3–10 oseb. Traja 1,5–2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokoјence in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možne so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

Pridružite se nam pri odkrivanju drugačne Ljubljane.

DOBIMO SE PRI SIDRU NA KONGRESNEM TRGU, TORKI IN PETKI OB 17.00.

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

- [TURE@KRALJIULICE.ORG](mailto:tured@kraljiulice.org)
- FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA

SUPER NAGRADNA KRIŽANKA

7 dni toplic za dve osebi po lastni izbiri

V letu 2020 smo se odločili, da bomo izvedli nagradno glasovanje pod imenom Najboljše PGD 2021. Vsi sodelujoči, ki bodo na spodnji naslov poslali pravilno izpolnjen kupon, se bodo potegovali za glavno nagrado sedem dni toplic za dve osebi po lastni izbiri in tri družabne igre Gasilec, pohiti! Obenem bodo pripomogli k temu, da bo prav njihovo PGD zbralo 100 glasov in se tako uvrstilo v finalno žrebanje PGD 2021. Izžrebano prostovoljno gasilsko društvo bo prejelo donacijo v višini 1000,00 €.

Kupon z nagradnim geslom zalepite na dopisnico in pošljite na naslov: Gasilec pohiti, preventivna požarna varnost d.o.o., Gradnikove Brigade 6, 5000 Nova Gorica.

						POVABLJENKA	PISATE- LJICA LINDGREN	NEPOPUS- TIVOST	CVETICA PERUNIKA	MOČVIRSKA RASTLINA, LOČEK	REDEK ZLAHTNI PLIN (Xe)	AM. IGRA- LEC (TOM); IZ CRK STANKI
						ČLANICA GASILSKEGA DRUŠTVA						
						NABRU- ŠENOST			2			
						MAMIN ALI OČETOV BRAT (LJUB- KOVALNO)						
						SEME PRI GOBAH			5	NIKE LJ SEJANJE		9
						IRSKI PLES ZGODNJE VINO			PRITOK GANGESA (IZ CRK NOS)			
									BISTVO (IZ: SEN)			
									MEHKO USNJE			
PRIPRAVA ZA GAŠENJE OGNJA	UČITELJ	GAZELA S TEMNIMI LISAMI	PRIPADNICA GALCEV	OTOK ČAROVNICE KIRKE (IZ: AAJ)	PISATELJ MURNIK POČITNIŠKA HISICA							
GASILSKA ENOTA	1						KRALJ ZAHODNIH GOTOV (IZ: KILARA)	OZNAKA ZA SLOVENSKI TOLAR			NOMADSKO LJUDSTVO V SIBIRIJI	IZDELO- VALEC KRAVAT
INDIJSKI JUNAŠKI EP O PRINCU RAMI								GLAS PRI EKSPLOZIJI ZIDARSKO ORODJE				6
IZROČITEV DENARJA ZA DELO								13	VELIK HRVAŠKI OTOK			7
ZEMLJA, VODA, OGENJ IN ____				VELIKA POKRAJINA V VIETNAMU					VOJAK, KI KOPLJE ROVE	REŠITE JO, NI TEŽKA!	MAKARSKA GL. MESTO PERUJA	
ANGELA (KRAJŠE); IZ CRK LEGA				POŠAST, KI BRUHA OGENJ	GR. BOG VOJNE DEL STOPALA			3		ZASLEDOVA- NJE DIVJADI VOJVO- DINEC	10	
IME PEŠNICE ŠKERL	12		ZVEZA PRI- JATELJEV TELEŠNA TEKOČINA	4		SOSEDNJA DRŽAVA 4. IN 10. ČRKA						
LUKA NOVAK		ZDRAVO RAZMIŠ- LJANJE TOM CEVC		14								
ŠOLI DUŠIKOVE KISLINE							DEL GASILSKE OPREME				11	
DELOVANJE GASILCEV					15	SESTAVIL JOŽE PETELIN	VELIKA DOLGOREPA PAPIGA			SIMBOL ZA IRIDIJ		

NAGRADNI KUPON IZPOLNITE Z VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI IN POŠLJITE NA NASLOV;

Gasilec pohiti d.o.o. preventivna požarna varnost,
Gradnikove Brigade 6, 5000 Nova Gorica

NAGRADNO GESLO - NAGRADNI KUPON

1 B 2 3 4 5 6 7 8 B 9 10 11 12 13 14 15

IME PRIIMEK* _____ MOBILNI TELEFON* _____

NASLOV* _____ POŠTA KRAJ* _____

PODPIS* _____ E-MAIL: _____

GLASUJEM ZA PGD: _____

podpisani se strinjam s pravili nagradne igre - križanke
Pravila so objavljena na: <http://bit.ly/nagradnoglasovanje>

www.gasilecpohiti.si

NAGRAJENCI AVGUSTOVSE KRIŽANKE

Iskrene čestitke nagrajencem pravilno rešene avgustovske križanke, ki so:
Zdenka Jakomin iz Kopra, Anton Cerar iz Domžal, Metka Rutar Piber z Bleda ter Dragica Erpič iz Ljubljane.

NE ZNAŠ BITI ZLOBEN ...

... NISI ČLOVEK!

Št. 172

**OKTOBER
2020**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI TULICE

$$P = W/t$$

